

РЕГУЛАТИВА НА КОМИСИЈАТА (ЕУ) 2016/1388

ОД 17ти АВГУСТ 2016

воспоставување Мрежни правила за барање за приклучување

(Текст со ЕЕА важност)

ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА,

Имајќи го предвид Договорот за функционирање на Европската Унија,

Имајќи ја предвид Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009 на Европскиот парламент и Советот од 13ти јули 2009 година околу условите за пристап до мрежата за прекугранична размена на електрична енергија и укинување на Регулативата (ЕЗ) бр. 1228/2003 ⁽¹⁾, а особено Член 6 (11) од истата,

Каде што:

(1) Брзото завршување на целосно функционалниот и меѓусебно поврзаниот внатрешен пазар на енергија е клучно за одржување на безбедноста на снабдувањето со енергија, зголемување на конкурентноста и обезбедување дека сите потрошувачи можат да купат енергија при достапни цени.

(2) Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009 утврдува недискриминаторски правила со кои се уредува пристапот до мрежата за прекугранична размена на електрична енергија со цел да се обезбеди правилно функционирање на внатрешниот пазар на електрична енергија. Како дополнување на Член 5 од Директивата 2009/72 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот ⁽²⁾ се бара земјите-членки или, каде што тоа го имаат предвидено земјите-членки, регулаторните тела, меѓу другото, да ја обезбедуваат таа цел и се развиваат недискриминаторски технички правила кои утврдуваат минимални технички ограничувања и оперативни барања за приклучување со системот. Кога барањата ги вклучуваат условите за приклучување со националните мрежи, во Член 37 (6) од истата Директива се бара регулаторните органи да бидат одговорни за отстранување или одобрување барем на методологиите што се користат за пресметување или утврдување на истите. За да може да се обезбеди системска безбедност во рамките на меѓусебно приклучениот преносен систем, неопходно е да се

воспостави заедничко разбирање на барањата за мрежна врска што се применуваат кај потрошувачите и дистрибутивните системи, вклучително и системите за затворена дистрибуција. Оние барања кои придонесуваат за одржување, зачувување и враќање на безбедноста на системот со цел да се олесни правилното функционирање на внатрешниот пазар на електрична енергија во и помеѓу синхроните области и за постигнување на ефикасност на трошоците, треба да се сметаат за прашања од преугранична мрежа и прашања поврзани со интеграцијата на пазарот.

(3) Треба да се утврдат усогласени правила за мрежно приклучување со потрошувачите и дистрибутивните системи, да се обезбеди јасна правна рамка за мрежни врски, да се олесни трговијата со електрична енергија ширум Унијата, да се обезбеди системска безбедност, да се олесни интеграцијата на обновливите извори на електрична енергија, да се зголеми конкуренцијата и да се овозможи поефикасно користење на мрежата и ресурсите, во корист на потрошувачите.

(4) Системската безбедност не може да се обезбеди независно од техничките способности на сите корисници. Историски, потрошувачите беа темелот за обезбедување на технички способности. Сепак, во овој поглед, се очекува во иднина потрошувачите да играат клучна улога. Основните предуслови се редовна координација на ниво на мрежите за пренос и дистрибуција и соодветни перформанси на опремата приклучена со преносни и дистрибутивни мрежи со доволна стабилност за да се справи со нарушувања и да помогне да се спречи поголемо нарушување или да се олесни повторното воспоставување на системот по колапсот.

(5) Регулаторните органи треба да ги земат предвид разумните трошоци што ефективно се направени од операторите на системот во примена на оваа Регулатива при утврдување или одобрување на тарифи за пренос или дистрибуција или нивни методологии или при одобрување на условите за приклучување и пристап до националните мрежи во согласност со Член 37 (1) и (6) од Директивата 2009/72 / ЕЗ и со Член 14 од Регулативата (ЕЗ) Бр 714/2009.

⁽¹⁾ ОЈ L 211, 14.8.2009, страна 15.

⁽²⁾ Директива 2009/72 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 13 јули 2009 година за заеднички правила за внатрешниот пазар за електрична енергија и укинување на Директивата 2003/54 / ЕЗ (ОЈ L 211, 14.8.2009, стр. 55).

(6) Различни синхрони електроенергетски системи во Унијата имаат различни карактеристики што треба да се земат предвид кога се поставуваат барањата за приклучување. Затоа е соодветно да се разгледаат регионални специфичности при воспоставување правила за мрежна врска, како што се бара во Член 8 (б) од Регулативата (ЕЗ) Бр 714/2009.

(7) Со оглед на потребата да се обезбеди регулаторна сигурност, барањата на оваа Регулатива треба да се применуваат за нови потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, нови дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, нови системи за дистрибуција и нови потрошувачки единици што се користат од потрошувачите или од затворен систем на дистрибуција за да обезбедат услуги за одзив на потрошувачка на соодветни оператори на преносен систем („ОЕПС“). Барањата од оваа Регулатива не треба да се применуваат на постоечките потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постоечките потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постоечките системи за дистрибуција и постоечките потрошувачки единици кои се или може да се користат од потрошувачите и затворен систем на дистрибуција за да се обезбедат услуги за одзив на потрошувачка на соодветни оператори на систем и соодветни ОЕПС. Барањата на оваа Регулатива исто така не треба да се применуваат на нови или постоечките потрошувачи приклучени на дистрибутивно ниво, освен ако не обезбедуваат услуги за одзив на потрошувачка за соодветни оператори на системот и соодветни ОЕПС. Сепак, барањата на оваа Регулатива треба да се применуваат во случај надлежното регулаторно тело или земја-членка одлучат поинаку засновано врз еволуцијата на системските барања и целосната анализа на трошоците и придобивките, или во случај на направена значителна модернизација или замена на опремата што влијае на техничките способности на постоечкиот потрошувач директно приклучен на преносна мрежа, постоечката дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, постоечкиот систем на дистрибуција или постоечка потрошувачка единица во потрошувачот или затворен систем на дистрибуција приклучен на ниво на напон над 1 000 V.

(8) Одзив на потрошувачка е важен инструмент за зголемување на флексибилноста на внатрешниот пазар на енергија и за овозможување на оптимална употреба на мрежи. Треба да се заснова на постапките на клиентите или на нивната согласност за трета Страна да преземе постапка во нивно име. Сопственикот на потрошувачот или оператор на затворен

дистрибутивен систем („ОЗСД“) може да понудат услуги за одзив на потрошувачка на пазарот, како и на операторите на системот за безбедност на мрежата. Во вториот случај, сопственикот на потрошувачот или операторот на затворениот систем на дистрибуција треба да обезбедат дека новите потрошувачки единици кои се користат за да се обезбедат такви услуги ги исполнуваат барањата утврдени во оваа Регулатива, индивидуално или вообичаено како дел од група на потрошувачи преку трета Страна. Во овој поглед, третите Страни имаат клучна улога во зближување на капацитетите на одзивот на потрошувачка и можат да ја имаат одговорноста и обврската да ја обезбедат сигурноста на тие услуги, доколку ги имаат тие одговорности доделени од сопственикот на потрошувачот и операторот на затворен систем на дистрибуција.

(9) Барањата треба да се засноваат на принципите на недискриминација и транспарентност, како и на принцип на оптимизација помеѓу најголемата вкупна ефикасност и најниската вкупна цена за сите вклучени Страни. ОЕПС и операторите на дистрибутивниот систем („ОДС“), вклучувајќи ОЗСД, можат да ги земат предвид овие разлики кога ќе ги дефинираат барањата во согласност со одредбите на оваа Регулатива, притоа оценувајќи дали праговите што одредуваат дали системот е преносен или дистрибутивен систем се поставени на национално ниво.

(10) Барањата што се применуваат на потрошувачот директно приклучен на преносниот систем треба да ги утврдат способностите на нивните интерфејси и потребните автоматски одговори и потребната размена на податоци. Целта е овие барања да обезбедат функционалност на преносниот систем и капацитетот за искористување на производството и одзивот на потрошувачка вметнати во овие мрежи преку оперативните опсези на системот и критичните состојби на системот.

(11) Барањата што се применуваат за дистрибутивен систем директно приклучен на преносен систем или со друг дистрибутивен систем, треба да го постават оперативниот опсег на овие системи и потребните автоматски одговори и потребната размена на податоци. Овие барања треба да обезбедат ефективен развој и функционалност на преносниот систем и капацитет да се искористи производство и одзив на потрошувачка вградени во овие мрежи преку оперативни опсези на системот и критичните состојби на системот.

(12) Барањата што се применуваат на потрошувачките единици што се користат од потрошувачот или затворен дистрибутивен систем кои

обезбедуваат услуги за одзив на потрошувачка на соодветни оператори на системот и соодветните ОЕПС, треба да обезбедат капацитет за користење на одзив на потрошувачка преку оперативните опсези на системот со што ќе ги минимизираат критичните настани.

(13) Административните оптоварувања и трошоците поврзани со обезбедување одзив на потрошувачка треба да бидат во рамките на разумни граници, особено во однос на домашните потрошувачи, кои се повеќе ќе играат важна улога во транзицијата кон општеството со ниско ниво на јаглерод и не треба непотребно да се оптоваруваат со административни задачи.

(14) Поради нејзиното прекугранично влијание, оваа Регулатива треба да има за цел да постигне еднакви барања кои се однесуваат за фреквенцијата за сите нивоа на напон, барем во рамките на синхроната област. Тоа е неопходно затоа што, во рамките на синхроната област, промена во фреквенција во една земја-членка веднаш ќе влијае на фреквенцијата и може да ја оштети опремата во сите други земји-членки.

(15) Опсегот на напон треба да биде координиран помеѓу меѓусебно поврзани системи затоа што тие се клучни при обезбедување на планирање и работа на електроенергетскиот систем во рамките на синхроната област. Исклучувањата поради нарушувања на напонот имаат влијание врз соседните системи. Неуспехот да се утврди опсегот на напон може да предизвика општа неизвесност во планирањето и работењето на системот кога станува збор за работењето надвор од нормалните работни услови.

(16) Треба да се воведат соодветно и сразмерно тестирање на усогласеноста за да можат операторите на системот да обезбедат оперативна безбедност. Во согласност со Член 37 (1) (б) од Директивата 2009/72 / ЕЗ, регулаторните органи се одговорни да обезбедат дека операторите на системот се во согласност со оваа Регулатива.

(17) За да се обезбеди целосна интеграција на пазарот, регулаторните органи, земјите-членки и операторите на системот треба да обезбедат дека во барањата за мрежно приклучување и нивниот процес на развој и одобрување, се усогласени до највисокиот можен степен. Треба да се посвети особено внимание на воспоставените технички стандарди особено во развојот на барањата за приклучување.

(18) Операторите на системот не треба да ги утврдуваат техничките услови за опрема што го попречува слободното движење на добра на внатрешниот пазар. Кога операторите на системот изготвуваат технички

спецификации што резултираат во барања за пласирање на пазарот на опрема, соодветната земја-членка треба да ја следи постапката наведена во Членовите 8 и 9 од Директивата 98/34 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾.

(19) Оваа Регулатива треба да ја утврди постапката за отстапување од правилата за да се земат предвид локалните околности во кои исклучително, на пример, усогласеноста со тие правила може да ја загрози стабилноста на локалната мрежа или кога безбедното работење на потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивниот систем или потрошувачката единица што се користи од потрошувачот или затворениот систем на дистрибуција кои обезбедуваат услуги за одзив на потрошувачка до соодветни оператори на системот и соодветни ОЕПС, може да им се потребни услови за работа кои не се во согласност со ова Регулатива.

(20) Предмет на одобрување од надлежниот регулаторен орган или доколку е променливо во земјата-членка, друг орган, на сопствениците на потрошувачот и соодветните оператори на системот треба да им се дозволи да предложат отстапувања за одредени класи на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивни системи и потрошувачки единици што се користат од потрошувачот или затворен систем на дистрибуција за обезбедување услуги за одзив на потрошувачка до соодветни оператори на системот и соодветни ОЕПС.

(21) Според Член 28 од Директивата 2009/72 / ЕЗ, земјите-членки можат да предвидат дека систем што дистрибуира електрична енергија во одредени околности се класифицира како затворен дистрибутивен систем. Одредбите од оваа Регулатива треба да се применуваат на затворените системи за дистрибуција само таму каде што земјите-членки тоа го предвидуваат согласно Член 28 од Директивата 2009/72 / ЕЗ.

(1) Директива 98/34 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 22 јуни 1998 година за утврдување на постапка за обезбедување на информации од областа на техничките стандарди и регулативи (ОЈ L 204, 21.7.1998, стр. 37).

(22) Оваа Регулатива е усвоена врз основа на Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009 што ја дополнува и чијашто форма е составен дел. Референците на Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009 во други законски акти исто така се однесуваат на оваа Регулатива, и така и треба да бидат разбрани

(23) Мерките предвидени со оваа Регулатива се во согласност со мислењето на Комитетот наведено во Член 23 (1) од Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009

ЈА УСВОИ ОВАА РЕГУЛАТИВА:

НАСЛОВ I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Содржина

1. Оваа Регулатива воспоставува мрежни правила кои ги утврдуваат барањата за мрежно приклучување на:

а) потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа;

(б) дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа;

(в) дистрибутивни системи, вклучувајќи ги и затворените дистрибутивни системи;

(г) потрошувачките единици, користени од потрошувачот или затворен систем на дистрибуција кои обезбедуваат услуги за одзив на потрошувачка до соодветни оператори на системот и соодветни ОЕПС.

2. Затоа, оваа Регулатива помага да се обезбедат фер услови за конкуренција на внатрешниот пазар на електрична енергија, да се обезбеди системска безбедност и интеграција на обновливите извори на електрична енергија и да се олесни трговијата со електрична енергија ширум ЕУ.

3. Оваа Регулатива, исто така, ги утврдува обврските за обезбедување дека операторите на системот соодветно ги користат способностите на потрошувачите и дистрибутивните системи на транспарентен и недискриминаторски начин, за да се обезбеди рамномерно ниво на работа во целата Унија.

Член 2

Дефиниции

За целите на оваа Регулатива, ќе се применуваат дефинициите во Член 2 од Директивата 2012/27 / ЕУ на Европскиот парламент и на Советот ⁽¹⁾, Член 2 од Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009, Член 2 од Регулативата на Комисијата (ЕУ) 2015/1222 ⁽²⁾, Член 2 од Регулативата на Комисијата (ЕУ) 2016/631 ⁽³⁾, Член 2 од Регулативата на Комисијата (ЕУ) бр. 543/2013 ⁽⁴⁾ и Член 2 од Директивата 2009/72 / ЕЗ.

Покрај тоа, ќе се применуваат следниве дефиниции:

- 1) „Потрошувач“ е постројка што троши електрична енергија и е приклучен на една или повеќе точки за приклучување со системот за пренос или дистрибуција. Дистрибутивниот систем и / или помошните материјали на модулот за производство на електрична енергија не претставуваат потрошувач;
- 2) “потрошувач директно приклучен на преносната мрежа” значи потрошувач кој има точка на приклучување со систем за пренос;

⁽¹⁾ Директива 2012/27 / ЕУ на Европскиот парламент и на Советот од 25 октомври 2012 година за енергетска ефикасност, за изменување и дополнување на Директивите 2009/125 / ЕЗ и 2010/30 / ЕУ и укинување на Директиви 2004/8 / ЕК и 2006/32 / ЕЗ (ОЈ Л 315, 14.11.2012, стр. 1).

⁽²⁾ Регулатива на Комисијата (ЕУ) 2015/1222 на Комисијата од 24 јули 2015 година за утврдување на упатство за распределба на капацитетот и регулација со загушување (ОЈ Л 197, 25.7.2015, стр. 24).

⁽³⁾ Регулатива на Комисијата (ЕУ) 2016/631 од 14 април 2016 година за воспоставување мрежни правила за барањата за мрежно приклучување на генераторите (ОЈ Л 112, 27.4.2016 година, стр. 1).

⁽⁴⁾ Регулатива (ЕУ) бр. 543/2013 на Комисијата од 14 јуни 2013 година за доставување и објавување на податоци на пазарот на електрична енергија и за изменување и дополнување на Прилог I на Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009 на Европскиот парламент и на Советот (ОЈ Л 163, 15.6. 2013 година, стр. 1).

- 3) “дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа” значи приклучувањето со дистрибутивниот систем или електрична централа и опрема што се користи при приклучување на системот за пренос;
- 4) „Потрошувачка единица“ е неделива група на постројки што содржат опрема која може да биде активно контролирана од сопственикот на потрошувачот или од ОЗСД, индивидуално или вообичаено како дел од група на потрошувачи преку трета Страна;
- 5) „затворен систем на дистрибуција“ значи систем на дистрибуција класифициран во согласност со Член 28 од Директивата 2009/72 / ЕЗ како затворен систем на дистрибуција од националните регулаторни органи или од други надлежни органи, доколку тоа е предвидено од земјата-членка, кој дистрибуира електрична енергија во рамките на географски ограничена индустриска, комерцијална или споделена услуга и не ги снабдува домаќинствата како потрошувачи, не доведувајќи ги во прашање помалиот број на домаќинства лоцирани во областа која ја опфаќа системот и кои се вработени или слични здруженија поврзани со сопственикот на системот;
- 6) “главната опрема на потрошувачот” значи најмалку едно од следнава опрема: мотори, трансформатори, високонапонска опрема на точката на приклучување и фабрика за технолошко производство;
- 7) „дистрибутивен систем директно приклучен на преносната мрежа“ е дистрибутивен систем приклучен со преносен систем, вклучувајќи ги и дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа;
- 8) „максимална способност за увоз“ значи максимална континуирана активна моќност што потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа или дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа може да ја троши од мрежата од точката на приклучување, како што е наведено во договорот за приклучување или како што е договорено помеѓу соодветниот оператор на системот и сопственикот на потрошувач директно приклучен на преносната мрежа, или операторот на дистрибутивен систем директно приклучен на преносната мрежа.
- 9) „Максимална способност за извоз“ значи максимална континуирана активна моќност која што потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа или дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, можат да ја внесат во мрежата во точката на приклучување, како што е наведено во договорот за приклучување или како што е договорено помеѓу

соодветниот оператор на системот и сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа, или операторот на дистрибутивен систем директно приклучен на преносната мрежа соодветно;

10) “исклучување на потрошувач при ниска фреквенција” значи чин на исклучување на клиентот при ниска фреквенција, со цел да се врати рамнотежата помеѓу потрошувачката и производството и да се врати фреквенцијата на системот до прифатливи граници;

11) “исклучување на потрошувачот во случај на низок напон” значи чин за повторно воспоставување кога потрошувачот е исклучен за време на низок напон, со цел повторно да се воспостави напонот до прифатливи граници;

12) “преклопка при оптоварување” е уред за менување на преносниот однос погоден за работа додека е вклучен трансформаторот при мирување или под оптоварување;

13) ‘блокирање на преклопка при оптоварување’ значи чин на блокирање на преклопка при оптоварување при појава на низок напон, за да се спречат понатамошни оптоварувања во трансформерите и понатамошен пад на напонот во мрежата;

14) “Диспечерски центар” значи оперативниот центар на надлежен оператор на системот;

15) „Оптоварување на блок“ значи максималниот чекор на оптоварување на активната моќност на повторно приклучениот потрошувач за време на воспоставувањето на системот по неговото исклучување;

16) “Одзив на потрошувачка со цел промена на активна моќност” значи потрошувачка во потрошувачот или затворениот дистрибутивен систем што е достапна за модулација од надлежен оператор на системот или надлежен ОЕПС, што резултира со модификација на активната моќност;

17) “Одзив на потрошувачка со цел промена на реактивна моќност” значи реактивна моќност или уреди за компензација на реактивна моќност во потрошувачот или затворен систем на дистрибуција кои се достапни за модулација од надлежен оператор на системот или надлежно ОЕПС;

18) “одзив на потрошувачка со цел управување на ограничувањата во електроенергетскиот систем” значи потрошувачка во рамките на потрошувачот или затворен систем на дистрибуција која е достапна за модулација од страна на надлежен оператор на системот или надлежно

ОЕПС поради управување на ограничувањата во преносната мрежа во рамките на системот;

19) „група на потрошувачи“ значи збир на потрошувачи или затворени системи за дистрибуција кои можат да функционираат како единствен ентитет или затворен дистрибутивен систем со цел да можат да понудат една или повеќе услуги за одзив на потрошувачка;

20) „Одзив на потрошувачка со цел промена на фреквенцијата на системот“ значи потрошувачката во рамките на потрошувачот или на затворен дистрибутивен систем што е достапна за намалување или зголемување како одговор на фреквентните флукуации, а се прави со автономен одговор од потрошувачот или затворениот дистрибутивниот систем за намалување на овие флукуации;

21) „Одзив на потрошувачка со цел многу брза промена на активна моќност“ значи потрошувачката во рамките на потрошувачот или на затворен дистрибутивен систем што може да се модулира многу брзо како одговор на отстапување на фреквенцијата, што резултира со многу брза промена на активната моќност;

22) „документ за одзив на потрошувачка“ (DRUD) е документ, издаден или од сопственикот на потрошувачот или од ОЗСД до соодветниот оператор на системот за потрошувачки единици со одзив на потрошувачка и приклучени на ниво на напон над 1 000 V, што ја потврдува усогласеноста на потрошувачката единица со техничките услови утврдени во оваа Регулатива и ги обезбедува потребните податоци и изјави, вклучително и изјава за усогласеност.

Член 3

Опсег на примена

1. Барањата за приклучување, утврдени со оваа Регулатива, се применуваат на:

(а) потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа;

(б) нови дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа;

(в) нови дистрибутивни системи, вклучувајќи ги и новите затворени системи за дистрибуција;

(г) нови потрошувачки единици што се користат од потрошувачот или затворен дистрибутивен систем за да обезбедат услуги за одзив на потрошувачка до соодветни оператори на систем и соодветни ОЕПС.

Надлежниот оператор на системот ќе одбие да дозволи приклучување на нов потрошувач директно приклучен на преносната мрежа, нова дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа или нов дистрибутивен систем, кој не ги исполнува барањата утврдени во оваа Регулатива и не е опфатен со условите дадени од регулаторниот орган или друг орган, кога тоа е применливо во земја-членка, во согласност со Член 50. Надлежниот оператор на системот го доставува таквото одбивање, преку образложена изјава во писмена форма, до сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД и, освен ако не е поинаку определено од регулаторниот орган, до регулаторниот орган.

Врз основа на мониторинг на усогласеност во согласност со Наслов III, соодветниот ОЕПС одбива услуги за одзив на потрошувачка што се предмет на Членовите 27 до 30 од новите потрошувачки единици што не ги исполнуваат барањата утврдени со оваа Регулатива.

2. Оваа Регулатива не се применува на:

(а) потрошувачи и дистрибутивни системи приклучени со преносниот систем и дистрибутивните системи, или со делови од преносниот систем или дистрибутивните системи, на островите на земјите-членки во кои системите не работат синхронно или со синхроното подрачје на Континентална Европа, Велика Британија, Нордиски земји, Ирска и Северна Ирска или Балтичките земји;

(б) уреди за складирање на енергија освен пумпно-акумулациони модули за производство на електрична енергија, во согласност со Член 5 (2).

3. Во случај на потрошувачи или затворени системи за дистрибуција со повеќе од една потрошувачка единица, овие потрошувачки единици заедно се сметаат за една потрошувачка единица доколку не можат да работат независно едни од други.

Член 4

Намена на постоечките потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постоечки дистрибуции директно приклучени на

**преносна мрежа, постоечки дистрибутивни системи и постоечки
потрошувачки единици кои што се користат за обезбедување услуги
за одзив на потрошувачка**

1. Посто
еchkите потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постоечките дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, постоечките дистрибутивни системи и постоечките потрошувачки единици што се или можат да се користат од потрошувачот или затворен дистрибутивен систем за обезбедување услуги за одзив на потрошувачка до надлежен оператор на системот или надлежен ОЕПС, не подлежат на барањата на оваа Регулатива, освен кога:

(а) постоечки потрошувач директно приклучен на преносна мрежа, постоечки дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, постоечки дистрибутивен систем или постоечка потрошувачка единица во рамките на потрошувачот на ниво на напон над 1 000 V или затворен дистрибутивен систем приклучен на ниво на напон над 1 000 V, е изменет до таков степен што неговиот договор за приклучување мора суштински да се ревидира во согласност со следната постапка:

(i) Сопствениците на потрошувачот, ОДС или ОЗСД, кои имаат намера да преземат модернизација на постројка или замена на опрема што влијае на техничките способности на потрошувач директно приклучен на преносната мрежата, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивниот систем или потрошувачката единица, однапред ќе го известат надлежниот оператор на системот за нивните планови;

(ii) ако надлежниот оператор на системот смета дека обемот на модернизација или замена на опрема е таков за кој што е потребен нов договор за приклучување, операторот на системот го известува соодветниот регулаторен орган или, кога е соодветно, Земјата-членка; и

(iii) надлежниот регулаторен орган или, кога е применливо, земјата-членка ќе одлучи дали постоечкиот договор за приклучување треба да се ревидира или да се бара нов договор за приклучување и кои услови ќе се применуваат на оваа Регулатива; или

(б) регулаторно тело или, кога е применливо, земјата-членка одлучи да воспостави постоечки потрошувач директно приклучен на преносна мрежа, постоечка дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа,

постоечки систем на дистрибуција или постоечка потрошувачка единица што подлежи на сите или некои од барањата на оваа Регулатива, по предлог на надлежниот ОЕПС во согласност со ставовите 3, 4 и 5.

2. За целите на оваа Регулатива, потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивен систем или потрошувачка единица што е, или може да се користи, од потрошувачот или затворениот дистрибутивен систем за обезбедување услуги за одзив на потрошувачка до соодветен оператор на системот или соодветно ОЕПС, се сметаат за постоечки ако:

а) веќе се приклучени на мрежата на денот на стапување во сила на оваа Регулатива; или

(б) сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД склучил конечен и обврзувачки договор за набавка на главната опрема за потрошувачка или потрошувачката единицата до две години по стапувањето на сила на Регулативата. Сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД мора да го известат надлежниот оператор на системот и надлежниот ОЕПС за склучувањето на договорот во рок од 30 месеци по стапувањето на сила на Регулативата.

Известувањето доставено од сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД до соодветниот оператор на системот и соодветниот ОЕПС, барем мора ги наведува насловот на договорот, неговиот датум на потпишување и датумот на стапување на сила и спецификациите на главната опрема на потрошувачот или потрошувачката единица што треба да се конструира, склопи или купи.

Земја-членка може да утврди дека во специфични околности регулаторниот орган може да одреди дали потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивниот систем или потрошувачката единица треба да се сметаат за постоечки или нови.

3. После јавна консултација во согласност со Член 9 и со цел да се решат значајни промени во околностите, како што е еволуцијата на системските барања, вклучително и навлегувањето во обновливи извори на енергија, паметни мрежи, дистрибуирано производство или одзив на потрошувачка, надлежниот ОЕПС може да и предложи на соодветната регулаторна власт, или кога е применливо, на земјата-членка да ја прошири примената на оваа

Регулатива на постоечките потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постоечките дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, постоечките системи на дистрибуција или постоечките потрошувачки единици што се користат од потрошувачот или затворен дистрибутивен систем за обезбедување услуги за одзив на потрошувачка до соодветен оператор на системот или соодветен ОЕПС.

За таа цел, ќе се изврши транспарентна квантитативна анализа на трошоците и придобивките, во согласност со Членовите 48 и 49. Анализата треба да ги наведе:

(а) трошоците, во однос на постоечките потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постоечките дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, постоечките дистрибутивни системи и постоечките потрошувачки единици, за да се бара усогласување со оваа Регулатива;

(б) социоекономската придобивка како резултат на примена на барањата утврдени со оваа Регулатива; и

(в) потенцијалните алтернативни мерки за постигнување на потребните перформанси.

4. Пред да се изврши квантитативната анализа на трошоците и придобивките од ставот 3, надлежниот ОЕПС треба:

(а) да изврши прелиминарна квалитативна споредба на трошоците и придобивките;

(б) да добие одобрение од соодветниот регулаторен орган или, кога е соодветно, земјата-членка.

5. Соодветниот регулаторен орган или, кога е соодветно, земјата-членка одлучува за проширување на применливоста на оваа Регулатива на постоечките потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постоечките дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, постоечките системи за дистрибуција или постоечките потрошувачки единици, во рок од шест месеци од приемот на извештајот и препораката на надлежното ОЕПС, во согласност со ставот 4 на Член 48. Одлуката на регулаторниот орган или, кога е соодветно, земјата-членка ќе бидат објавени.

6. Соодветниот ОЕПС ќе ги земе предвид легитимните очекувања на сопствениците на потрошувачите, ОДС и ОЗСД како дел од проценката на

примената на оваа Регулатива на постоечките потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постоечките дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, постоечките системи за дистрибуција или постоечките потрошувачки единици.

7. Соодветниот ОЕПС може да ја оцени примената на некои или сите одредби од оваа Регулатива на постоечките потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постоечките дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, постоечките системи за дистрибуција или постоечките потрошувачки единици, на секои три години во согласност со барањата и процесите утврден во ставовите 3 до 5.

Член 5

Намена на пумпно-акумулационите модули за производство на електрична енергија и индустриски постројки

1. Оваа Регулатива не се применува на пумпно-акумулационите модули за производство на електрична енергија што имаат оперативен режим за производство и за пумпање.
2. Секој модул за пумпање со пумпна станица за складирање што имаат само режим на пумпање, подлежи на барањата на оваа Регулатива и се третира како потрошувач.
3. Во случај на индустриска постројка со вграден модул за производство на електрична енергија, операторот на системот на индустриската постројка, сопственикот на потрошувачот, сопственикот на постројкаот за производство на електрична енергија и надлежниот оператор на системот на чиј систем е приклучен на индустриската постројка, може да се согласи, во координација со соодветниот ОЕПС, околу условите за исклучување на критичните оптоварувања од соодветниот систем. Целта на овој договор е да се обезбедат процесите на производство на индустриската постројка во случај на нарушување на релевантниот системот.

Член 6

Регулаторни аспекти

1. Општите барања за намена да бидат утврдени од соодветни оператори на системот или ОЕПС согласно оваа Регулатива, ќе подлежат на одобрување од субјектот определен од земјата-членка и ќе бидат објавени. Назначениот субјект е регулаторниот орган, освен ако поинаку не е предвидено од земјата-членка.

2. За да се утврдат специфични барања за постројките од соодветни оператори на системот или ОЕПС согласно оваа Регулатива, земјите-членки може да бараат одобрение од одреден субјект.

3. При примена на оваа Регулатива, земјите-членки, надлежните субјекти и операторите на системот треба:

(а) да ги применуваат принципите на пропорционалност и недискриминација;

(б) да обезбедат транспарентност;

(в) да го применуваат принципот на оптимизација на односот на маскимальната целокупна ефикасност и минималните вкупни трошоци за сите вклучени Страни;

(г) да ја почитуваат одговорноста што му е доделена на надлежниот ОЕПС за обезбедување системска безбедност, вклучително како што е побарано со националното законодавство;

(д) да се консултираат со надлежниот ОДС и да ги земат предвид потенцијалните влијанија врз нивниот систем;

(е) да ги земеат предвид договорените европски стандарди и техничките спецификации.

4. Во рок од две години од денот на стапување на сила на оваа Регулатива, надлежниот оператор на системот или ОЕПС доставуваат предлог за одобрување за општа намена или предлог за методологија за пресметување или утврдување на тие барања до надлежниот субјект.

5. Онаму каде оваа Регулатива бара од соодветниот оператор на системот, соодветниот ОЕПС, сопственик на потрошувачот, сопственик на постројка за производство на електрична енергија, ОДС и / или ОЗСД да направат договор, тие ќе се обидат да го сторат тоа во рок од шест месеци по поднесувањето на првиот предлог од една Страна до другите Страни. Ако не се најде заеднички договор во овој временски рок, секоја Страна може

да побара од соодветниот регулаторен орган да донесе решение во рок од шест месеци.

6. Надлежните субјекти донесуваат одлуки по предлози за барања или методологии во рок од шест месеци по приемот на таквите предлози.

7. Доколку надлежниот оператор на системот или ОЕПС смета дека е неопходна измена на барањата или методологиите, како што е предвидено и одобрено според ставовите 1 и 2, се применуваат барањата утврдени во ставовите 3 до 8 на предложениот амандман. Операторите на системот и ОЕПС кои ја предлагаат измената треба да ги земат предвид легитимните очекувања на сопствениците на потрошувачите, ОДС, ОЗСД, производителите на опрема и другите засегнати Страни засновани врз првично наведените или договорените барања или методологии.

8. Секоја Страна која има жалба против соодветен оператор на системот или ОЕПС во врска со обврските на тој соодветен оператор на системот или ОЕПС согласно оваа Регулатива може да ја поднесе жалбата до регулаторниот орган кој, постапувајќи како орган за решавање спорови, донесува решение во рок од два месеци по приемот на жалбата. Тој период може да биде продолжен за два месеци ако регулаторниот орган бара дополнителни информации. Тој продолжен период може дополнително да се продолжи со согласност на подносителот на барањето. Одлуката на регулаторниот орган е обврзувачка, освен ако и доколку не биде одбиена по барање.

9. Кога барањата според оваа Регулатива треба да ги утврди соодветен оператор на системот кој не е ОЕПС, земјите-членки можат да предвидат дека наместо тоа, ОЕПС е одговорен за утврдување на соодветни услови.

Член 7

Неколку надлежни ОЕПС

1. Кога има повеќе од еден ОЕПС во земја-членка, оваа Регулатива важи за сите тие ОЕПС.

2. Земјите-членки можат, во рамките на националниот регулаторен режим, да обезбедат дека одговорноста на ОЕПС да се придржува кон

една, на некои или сите обврски согласно со оваа Регулатива им се доделува на повеќе индивидуални ОЕПС.

Член 8

Наплата на трошоци

1. Трошоците направени од операторите на системот кои се предмет на мрежни тарифни регулативи и произлегуваат од обврските утврдени со оваа Регулатива, ги проценуваат соодветните регулаторни органи. Трошоците проценети како разумни, ефикасни и пропорционални се враќаат во рамките на мрежни тарифи или други соодветни механизми.
2. Доколку бидат побарани од соодветните регулаторни органи, операторите на системот од ставот 1, во рок од три месеци од барањето, ги даваат потребните информации за да се олесни проценката на направените трошоци.

Член 9

Јавни консултации

1. Соодветните оператори на системот и соодветни ОЕПС спроведуваат консултации со засегнатите Страни, вклучително и надлежните органи на секоја земја-членка за:
 - (а) предлози за проширување на применливоста на оваа Регулатива на постоечките потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постоечките дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, постоечките системи за дистрибуција и постоечките потрошувачки единици, во согласност со Член 4 (3);
 - (б) подготвување на извештајот во согласност со Член 48 (3);
 - (в) преземените анализа на трошоците и придобивките во согласност со Член 53 (2);
 - (г) барањата за потрошувачките единици наведени во согласност со Член 28 (2) (в), (д), (ѓ), (и) и (ј) и Член 29 (2) (в) до (д).

Консултацијата трае најмалку период од еден месец.

2. Надлежните оператори на системот или надлежните ОЕПС, ќе ги земат предвид ставовите на засегнатите Страни кои произлегуваат од консултациите, пред поднесувањето на нацрт-предлогот, извештајот, анализата на трошоците и придобивките или барањата за потрошувачките единици, за одобрување од регулаторниот орган, надлежниот субјект или, доколку е применливо, земјата-членка. Во сите случаи, треба да се обезбеди цврсто оправдување за ист или спротивен став на засегнатите Страни, навремено објавено, или истовремено објавено со објавувањето на предлогот, извештајот, анализата на трошоците и придобивките, или барањата за потрошувачките единици наведени во согласност со Член 28 и Член 29.

Член 10

Вклучување на заинтересирани Страни

Агенцијата за соработка на енергетските регулатори (Агенцијата), во тесна соработка со Европската мрежа на оператори за пренос на електрична енергија (ENTSO за електрична енергија), организира учество на засегнатите Страни во однос на барањата за мрежно приклучување на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, дистрибутивни системи и потрошувачки единици, користени од потрошувач или затворен дистрибутивен систем, за обезбедување услуги за одзив на потрошувачка за соодветни оператори на системот и соодветни ОЕПС и други аспекти од примената на оваа Регулатива. Ова вклучува редовни состаноци со засегнатите Страни за идентификување на проблемите и предлагање подобрувања, особено поврзани со барањата за мрежно приклучување на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа, дистрибутивни системи и потрошувачки единици што се користат од потрошувачите или затворен дистрибутивен систем за обезбедување на услуги за одзив на потрошувачка до соодветни оператори на системот и соодветни ОЕПС.

Член 11

Обврски за доверливост

1. Секоја доверлива информација која се прима, разменува или пренесува во согласност со оваа Регулатива подлежи на услови за професионална тајност утврдени во ставовите 2, 3 и 4.
2. Обврската за професионална тајност се однесува на кое било лице, регулаторни органи или субјекти кои подлежат на одредбите на оваа Регулатива.
3. Доверливите информации добиени од лица, регулаторни органи или субјекти наведени во став 2 за време на своите должности не смеат да се доставуваат на кое било друго лице или орган, без оглед на случаите опфатени со националното законодавство, другите одредби од оваа Регулатива или друг релевантен закон на Унијата.
4. Без да е во спротивност со случаите опфатени со националното законодавство или законодавството на Унијата, регулаторните органи, субјектите или лицата кои добиваат доверливи информации согласно со оваа Регулатива може да ги користат само за извршување на нивните должности според оваа Регулатива.

НАСЛОВ II

ПРИКЛУЧУВАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧИ ДИРЕКТНО ПРИКЛУЧЕНИ НА ПРЕНОСНА МРЕЖА, ДИСТРИБУЦИИ ДИРЕКТНО ПРИКЛУЧЕНИ НА ПРЕНОСНА МРЕЖА И СИСТЕМИ ЗА ДИСТРИБУЦИЈА

ПОГЛАВЈЕ 1

Општи барања

Член 12

Општи барања за фреквенција

1. Потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа и системи за дистрибуција треба

да бидат во состојба да останат приклучени на мрежата и да работат во опсег на фреквенции и временски периоди наведени во Прилог I.

2. Сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа или ОДС може да се согласи со соодветниот ОЕПС за поголем опсег на фреквенција или подолго минимално работно време. Доколку се технички изводливи поголеми фреквентни опсези или подолго минимално работно време, согласноста на сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа или ОДС нема да биде неразумно задржувана.

Член 13

Општи барања за напон

1. Потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, и дистрибутивните системи директно приклучени на преносна мрежа, треба да бидат во состојба да останат приклучени на мрежата и да работат на опсегот на напон и временските периоди наведени во Прилог II.

2. Опремата на дистрибутивните системи приклучени на ист напон како и напонот на точката на приклучување со системот за пренос, треба да биде во состојба да остане приклучена на мрежата и да работи на опсегот на напонот и временските периоди наведени во Прилог II.

3. Опсегот на напон во точката на приклучување се изразува со напон на точката на приклучување во однос на номиналниот напон од 1 pu напон. За нивото на напон на мрежата од 400 kV (или алтернативно обично се нарекува ниво на 380 kV), номиналната вредност од 1 pu е 400 kV, за другите нивоа на напон на мрежата номиналниот 1 pu напон може да се разликува за секој оператор на системот во истата синхрона област.

4. Кога номиналниот напон за pu вредностите е од 300 kV до 400 kV, соодветниот ОЕПС во Шпанија може да бара потрошувачите директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуциите директно приклучени на преносна мрежа и дистрибутивните системи директно приклучени на преносна мрежа, да останат приклучени во опсегот на напонот помеѓу 1,05 pu - 1.0875 pu за неограничен период.

5. Кога номиналниот напон за ри вредности е 400 kV, надлежните ОЕПС во Балтичката синхрона област може да бараат потрошувачите директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа и системи за дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, за да останат приклучени на мрежата од 400 kV во напонските опсези и за временски периоди применливи за синхроната област на Континентална Европа.

6. Доколку тоа го бара надлежниот ОЕПС, потрошувачите директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуции директно приклучени на преносна мрежа и дистрибутивните системи директно приклучени на преносна мрежа треба да имаат способност за автоматско исклучување при одреден напон. Условите и поставките за автоматско исклучување се договараат помеѓу надлежниот ОЕПС и сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или ОДС.

7. Што се однесува до дистрибутивните системи директно приклучени на преносна мрежа со напон под 110 kV на точката на приклучување, надлежниот ОЕПС го одредува опсегот на напон во точката на приклучување што дистрибутивните системи приклучени со тој преносен систем се дизајнирани да издржат. ОДС треба да ја дизајнираат способноста на нивната опрема, приклучена на истиот напон како напонот на точката за приклучување на преносниот систем, за да е во согласност со овој опсег на напон.

Член 14

Барања за куси врски

1. Врз основа на номиналната способност за издржливост на куси врски на неговите елементи за преносна мрежа, надлежниот ОЕПС ја наведува максималната струја на куси врски на точката на приклучок која потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа се способни да ја издржат.

2. Надлежниот ОЕПС ќе му достави на сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на

дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа, проценка на минималните и максималните струи на куси врски што треба да се очекуваат во точката на приклучување како еквивалент на мрежата.

3. По непланиран настан, надлежниот ОЕПС ќе го извести засегнатиот сопственик на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или засегнатиот оператор дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа што е можно поскоро и не подоцна од една недела по непланираниот настан, за промените над прагот за максималната струја на куса врска што погодениот потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или засегнатиот дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа треба да можат да издржат од мрежата на соодветниот ОЕПС, во согласност со став 1.

4. Прагот поставен во ставот 3 или ќе биде наведен од сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа за неговата постројка, или од операторот на дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа за својата мрежа.

5. Пред планиран настан, надлежниот ОЕПС го известува засегнатиот сопственик на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или засегнатиот оператор на дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа, што е можно поскоро, а не подоцна од една недела пред планираниот настан, за промените над прагот на максималната струја на куса врска што засегнатиот потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или засегнатиот дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа ќе може да издржи од соодветната мрежа на ОЕПС, во согласност со став 1.

6. Прагот утврден во ставот 5 или ќе биде наведен од сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа за нејзината постројка, или од операторот на дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа за својата мрежа.

7. Соодветниот ОЕПС ќе побара информации од сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа информации за придонесот во однос на струјата со куса врска од таа постројка или мрежа. Како минимум, еквивалентните модули на мрежата се доставуваат и прикажуваат како нула, позитивни и негативни секвенци.

8. По непланиран настан, сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивен систем

директно приклучен на преносна мрежа го известува соодветниот ОЕПС, што е можно поскоро, а не подоцна од една недела по непланираниот настан, за промените во придонесот за куса врска над прагот поставен од надлежниот ОЕПС.

9. Пред планиран настан, сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа го известува надлежниот ОЕПС, што е можно поскоро и не подоцна од една недела пред планираниот настан, за промените во придонесот за куса врска над прагот поставен од надлежниот ОЕПС.

Член 15

Барања за реактивна моќност

1. Потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа и дистрибутивните системи директно приклучени на преносна мрежа треба да бидат во состојба да ја одржуваат нивната стационарна состојба во нивната точка за приклучување во рамките на опсегот на реактивната моќност, наведен од надлежното ОЕПС, според следниве услови:

(а) за потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, реалниот опсег на реактивна моќност наведен од надлежниот ОЕПС за увоз и извоз на реактивна моќност, не смее да надмине 48% од максималниот увозен капацитет или максималниот капацитет за извоз (0,9 фактор на моќност при увоз или извоз на активна моќност), освен во ситуации кога се демонстрираат придобивки од технички или финансиски систем, за потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, од страна на сопственикот на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа и прифатен од надлежниот ОЕПС;

(б) за дистрибутивните системи директно приклучени на преносна мрежа, реалниот опсег на реактивна моќност, определен од надлежниот ОЕПС за увоз и извоз на реактивна моќност нема да биде поголем од:

(i) 48% (т.е. 0,9 фактор на моќност) од најголемата максимална увозна способност или максималната извозна способност при увоз на реактивна моќност (потрошувачка); и

(ii) 48% (т.е. 0,9 фактор на моќност) од најголемата максимална увозна способност или максималната извозна способност при извоз на реактивна моќност (производство);

освен во ситуации кога надлежниот ОЕПС и операторот на дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа преку заедничка анализа ги демонстрираат финансиските и техничките придобивки од системот;

(в) надлежниот ОЕПС и операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа ќе се согласат за обемот на анализата, која ќе ги опфати можните решенија и ќе го одреди оптималното решение за размена на реактивна моќност помеѓу нивните системи, соодветно земајќи ги предвид специфичните карактеристики на системот, променливата структура на размената на електрична енергија, двонасочните текови и способностите за производство на реактивна моќност во дистрибутивниот систем;

(г) надлежниот ОЕПС може да утврди употреба на мерила, освен факторот на моќност, со цел да се постават еквивалентни опсези на способноста за производство на реактивна моќност;

(д) вредностите на потребниот опсег на реактивна моќност се исполнуваат во точката на приклучување;

(ф) по пат на отстапување од точката (д), кога точката за приклучување се дели помеѓу модул за производство на електрична енергија и потрошувач, еквивалентни барања се исполнуваат во точката дефинирана во соодветните спогодби или националното законодавство.

2. Надлежниот ОЕПС може да бара дистрибутивните системи директно приклучени на преносна мрежа да имаат способноста во точката на приклучување да не извезуваат реактивна моќност (на номинален напон од 1 р_н) при проток на активна моќност помала од 25% од максималната увозна способност. Онаму каде што е соодветно, земјите-членки можат да бараат од надлежниот ОЕПС да го оправда своето барање преку заедничка анализа со операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносната мрежа. Доколку ова барање не е оправдано врз основа на заедничката анализа, надлежниот ОЕПС и операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносната мрежа ќе се согласат околу потребните барања според резултатите од заедничката анализа.

3. Без да се во спротивност со точката (б) од став 1, надлежниот ОЕПС може да бара дистрибутивниот систем директно приклучен на преносната мрежа активно да ја регулира размената на реактивна моќност во точката на приклучување во корист на целиот систем. Надлежниот ОЕПС и операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносната мрежа ќе се согласат за метод за спроведување на ова регулација, за да се обезбеди разумно ниво на безбедност на снабдувањето за обете Страни. Ова оправдување опфаќа стратегија во кој се наведени чекорите и временската рамка за исполнување на барањето.

4. Во согласност со ставот 3, операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа може да побара од надлежниот ОЕПС да го земе предвид неговиот дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа за регулација на реактивната моќност.

Член 16

Барања за заштита

1. Надлежниот ОЕПС ги одредува уредите и поставките потребни за заштита на преносната мрежа, во согласност со карактеристиките на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа. Надлежниот ОЕПС и сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа ќе се согласат околу плановите за заштита и поставките соодветни за потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа.

2. Електричната заштита на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа има предност пред оперативните управувања, истовремено почитувајќи ја безбедноста на системот, здравјето и безбедноста на сите вработените и јавноста.

3. Плановите и уредите за заштита можат да ги опфатат следниве елементи:

(а) надворешна и внатрешна куса врска;

- (б) висок и низок напон на точката на приклучување со преносниот систем;
- (в) висока и ниска фреквенција;
- (г) заштита на струјните кругови на потрошувачите;
- (д) заштита на блок-трансформатор;
- (ѓ) резервни копии во случај на дефект на заштитата и расклопната опрема;

4. Надлежниот ОЕПС и сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа се согласуваат за какви било измени во плановите за заштита што се релевантни за потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа и за распоредите околу плановите за заштита на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа.

Член 17

Регулаторни барања

1. Надлежниот ОЕПС и сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа се согласуваат околу плановите и поставките за различните уреди за регулација на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа, релевантни за безбедноста на системот.
2. Договорот ги опфаќа најмалку следниве елементи:
 - (а) изолирано (мрежно) работење;
 - (б) придружување на осцилации;
 - (в) нарушувања во преносната мрежа;
 - (г) автоматско префрлување на снабдување со енергија за итни случаи и повторно воспоставување на нормална топологија;
 - (д) автоматско повторно вклучување (при еднофазни дефекти).
3. Надлежниот ОЕПС и сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа се согласуваат за какви било

промени во плановите и поставките на различните уреди за регулација на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа, релевантни за безбедноста на системот.

4. Во однос на приоритетот околу заштитата и регулацијата, сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа треба да ги утврдат уредите за заштита и регулација на својот потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или својот дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа соодветно, во согласност со следниов редослед на важност, почнувајќи од поголема кон помала важност:

(а) заштита на преносната мрежа;

(б) заштита на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа;

(в) регулација на фреквенцијата (прилагодување на активната моќност);

(г) ограничување на моќноста;

Член 18

Размена на информации

1. Потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа треба да бидат опремени според стандардите наведени од надлежниот ОЕПС, со цел размена на информации помеѓу надлежниот ОЕПС и потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа и според одреден временски период. Надлежниот ОЕПС јавно ќе ги објави овие стандарди.

2. Дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа треба да биде опремен според стандардите наведени од надлежниот ОЕПС со цел да се разменуваат информации помеѓу надлежниот ОЕПС и дистрибутивниот систем директно приклучен на преносната мрежа според одреден временски период. Надлежниот ОЕПС ќе ги стави јавно на располагање специфичните стандарди.

3. Надлежниот ОЕПС ги одредува стандардите за размена на информации. Надлежниот ОЕПС ќе го објави јавно прецизниот список на потребни информации.

Член 19

Исклучување и повторно вклучување на потрошувачот

1. Сите потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа и дистрибутивните системи директно приклучени на преносна мрежа мора да ги исполнат следниве барања поврзани со функционалните способности за исклучување на потрошувачот при ниска фреквенција:

а) секој оператор на дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа и, доколку е тоа определно од ОЕПС, сопственик на потрошувач директно приклучен на преносна мрежа, треба да обезбеди способности што овозможуваат автоматско исклучување при 'ниска фреквенција' на одреден дел од нивната потрошувачка. Соодветниот ОЕПС може да го одреди поставувањето на активирањето врз основа на комбинација од ниска фреквенција и стапката на промена на фреквенцијата;

(б) функционалните способности за исклучување на потрошувачот во случај на ниска фреквенција мора да овозможат исклучување на потрошувачот во фази за голем број оперативни фреквенции;

(в) функционалните способности за исклучување на потрошувачот при појава на ниска фреквенција мора да овозможат функционирање врз основа на номиналната вредност на влезната наизменична струја ('AC') одредена од надлежниот оператор на системот, со следниве критериуми:

(i) опсег на фреквенција: најмалку помеѓу 47-50 Hz, прилагодлив во стапки од 0,05 Hz;

(ii) време на работа: не повеќе од 150 ms по активирањето на поставната точка на фреквенцијата;

(iii) одводници на пренапон: можно е да се блокира функционалната способност кога напонот е во опсег од 30% до 90% од номиналниот напон од 1 pu;

(iv) означување на насоката на проток на активна моќност во точката на исклучување;

(г) снабдувањето со АС кое се користи за обезбедување функционални способности за исклучување на потрошувачот во случај на ниска фреквенција, доаѓа од мрежата на мерната точка за мерење на фреквенцискиот сигнал, како што се користи за обезбедување функционални способности во согласност со ставот 1 (в), така што фреквенцијата на напонот на снабдувањето на функционалните способности за исклучување на потрошувачот во случај на ниска фреквенција е еднаква на фреквенцијата на мрежата.

2. Во однос на функционалните способности за исклучување на потрошувачот при низок напон, се применуваат следниве барања:

а) надлежниот ОЕПС може, во координација со операторите на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносната мрежа, да ги одреди функционалните способности за исклучување на потрошувачот при низок напон за дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа;

(б) соодветниот ОЕПС може, во координација со сопствениците на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, да ги назначи функционалните способности за исклучување на потрошувачот при низок напон за потрошувачите директно приклучени на преносна мрежа;

(в) врз основа на проценката на ОЕПС во врска со безбедноста на системот, имплементацијата на блокирање на преклопка под оптоварување и исклучувањето на потрошувачка во случај на низок напон ќе бидат задолжителни за операторите на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа;

(г) доколку надлежниот ОЕПС реши да ја спроведе функционалната способност за исклучување на потрошувачот во случај на низок напон, потребната опрема за блокирање на преклопка под оптоварување и исклучување на потрошувачот при низок напон се инсталира во координација со надлежниот ОЕПС;

(д) методот за исклучување на потрошувачот во случај на низок напон се применува со релеј или од старт од диспечерскиот центар;

(ф) функционалните способности за исклучување на потрошувачот во случај на низок напон ги имаат следниве карактеристики:

(i) функционалната способност за исклучување на потрошувачот при низок напон ќе го следи напонот со мерење на сите три фази;

(ii) блокирањето на работата на релеите се заснова на насоката на протокот на активната или реактивната моќност.

3. Во однос на блокирање на преклопката под оптоварување, ќе се применуваат следниве услови:

а) доколку тоа го бара надлежниот ОЕПС, трансформаторот во дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа треба да има способност за автоматско или рачно блокирање на преклопката под оптоварување;

(б) надлежниот ОЕПС ја одредува автоматската функционална способност за блокирање на преклопка под оптоварување.

4. Сите потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа и дистрибутивните системи директно приклучени на преносна мрежа треба да ги исполнат следниве барања поврзани со исклучување или повторно приклучување на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа:

а) во однос на способноста за повторно приклучување по исклучувањето, надлежниот ОЕПС ги наведува условите под кои потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа има право повторно да се приклучи со преносниот систем. Инсталирањето на системите за автоматско повторно приклучување ќе подлежи на претходно овластување од страна на надлежниот ОЕПС;

(б) во врска со повторното приклучување на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа, потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа мора да е способен за синхронизација на фреквенциите во границите утврдени во Член 12. Надлежниот ОЕПС и сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа мора да се согласат за поставките на уредите за синхронизација пред приклучувањето на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа

или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа, вклучувајќи ги напонот, фреквенцијата, опсегот на фазен агол и отстапувањето на напонот и фреквенцијата;

(в) потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа мора да има способност да биде исклучен од далечина од преносниот систем кога тоа го бара надлежниот ОЕПС. Доколку е потребно, опремата за автоматско исклучување за реконфигурација на системот што се подготвува за оптоварување на блокот, ја определува надлежниот ОЕПС. Надлежниот ОЕПС го наведува времето потребно за далечинско исклучување.

Член 20

Квалитет на електричната енергија

Сопствениците на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа и операторите на дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа треба да се осигураат дека нивното приклучување со мрежата не предизвикува одредено ниво на нарушување или флукуација на снабдувањето на напонот на мрежата, во точката на приклучување. Нивото на нарушување не смее да го надмине нивото што му е доделено од страна на надлежниот ОЕПС. ОЕПС ќе ги координираат нивните барања за квалитет на електричната енергија со барањата на соседните ОЕПС.

Член 21

Модели за симулација

1. Потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа и дистрибутивните системи директно приклучени на преносна мрежа треба да ги исполнат барањата утврдени во ставовите 3 и 4, во врска со симулациските модели или еквивалентните информации.

2. Секој ОЕПС може да бара модели за симулација или еквивалентни информации што можат да го демонстрираат однесувањето на потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа, или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа, или и двата, во стационарна и динамична состојба.

3. Секој ОЕПС ја наведува содржината и форматот на тие модели за симулација или еквивалентни информации. Содржината и форматот треба да содржат:

(а) стационарни и динамични состојби, вклучително и компонента од 50 Hz;

(б) електромагнетни транзиентни симулации во точката на приклучување;

(в) структура и блок дијаграми;

4. Заради динамични симулации, моделот за симулација или еквивалентните информации наведени во став 3 (а) ќе ги содржи следниве под-модели или еквивалентни информации:

(а) регулирање на моќноста;

(б) регулирање на напон;

(в) модели за заштита на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа и системи за дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа;

(г) различните видови на потрошувачка, односно електротехнички карактеристики на потрошувачката; и

(д) модели на конверзија.

5. Секој надлежен оператор на системот или надлежен ОЕПС треба да ги утврдат барањата за евидентирање на податоците на потрошувачите директно приклучени на преносна мрежа или дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, или и двете, со цел да се спореди одзивот на моделот со овие податоци.

ПОГЛАВЈЕ 2

Постапка за добивање согласност за приклучување

Член 22

Општи одредби

1. Постапката за добивање согласност за приклучување на секој нов потрошувач директно приклучен на преносна мрежа, секоја нова дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа и секој нов дистрибутивен систем директно приклучен на мрежата, содржи:

- (а) Известување за ставање под напон (ИСН);
- (б) Времено известување за работа (ВИР);
- (в) Финално известување за работа (ФИР).

2. Секој сопственик на потрошувач директно приклучен на преносна мрежа или оператор на дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа за кој што важат едно или повеќе од барањата од Наслов II, ќе му потврдат на надлежниот ОЕПС дека ги исполниле барањата утврдени во Наслов II на оваа Регулатива со успешно завршување на постапката за добивање согласност за приклучување на секој потрошувач директно приклучен на преносна мрежа, секоја дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа и секој дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа опишани во Членовите 23 до 26.

3. Надлежниот ОЕПС треба да ги назначи и јавно да ги објавува дополнителните детали за постапката за добивање согласност за приклучување.

Член 23

Известување за ставање под напон

1. ИСН ќе му даде право на сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на системот директно приклучен на преносна мрежа да ги стави под напон својата внатрешна

мрежа и помошните уреди со помош на мрежната врска што е одредена за точката на приклучување.

2. ИСН го издава надлежниот ОЕПС, по завршување на подготовките, вклучувајќи договор за поставките за заштита и регулирање што се важни за точката на приклучување помеѓу надлежниот ОЕПС и сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа и операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа.

Член 24

Времено известување за работа

1. ВИР ќе му даде право на сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа да управува со потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа со користење на мрежна врска за ограничен временски период.

2. ВИР го издава надлежниот ОЕПС, по завршување на процесот на преглед и проучување на податоците, како што е што се бара во овој Член.

3. Во однос на прегледот на прегледот и проучувањето на податоците, надлежниот ОЕПС има право да побара сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа да го обезбеди следново:

(а) изјава за усогласеност;

(б) детални технички податоци за потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа, релевантни за мрежната врска, како што е наведено од страна на надлежниот ОЕПС;

(в) сертификати за опрема издадени од овластен издавач на сертификати во однос на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа и системи за

дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, каде што овие ќе се користат како дел од доказите за усогласеност;

(д) модели за симулација, како што е наведено во Член 21 и кои се барани од ОЕПС;

(ѓ) истражувања кои ја докажуваат очекуваната стационарна состојба и динамичниот учинок, како што се бара во Членовите 43, 46 и 47;

(е) детали за предвидениот метод за практично спроведување на тестовите за усогласеност според Поглавје 2 од Наслов IV.

4. Максималниот период за време на кој сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа може да го задржи ВИР статусот, е 24 месеци. Надлежниот ОЕПС има право да наведе пократок период на важност на ВИР. Продолжување на ВИР ќе се одобри само ако сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа постигнал значителен напредок кон целосна усогласеност. Отворените проблеми мора да бидат јасно утврдени при барањето за продолжување на периодот.

5. Продолжување на периодот за кој сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа може да го задржи ВИР статусот, надвор од периодот утврден во став 4, може да биде одобрено доколку е направено барање за отстапување до надлежниот ОЕПС пред истекот на тој период во согласност со постапката за дерогација утврдена во Член 50.

Член 25

Финално известување за работа

1. ФИР ќе му даде право на сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа, да управуваат со потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно

приклучена на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа користејќи ја мрежната врска.

2. ФИР ќе биде издаден од надлежниот ОЕПС, откако претходно ќе се отстранат сите неусогласености утврдени за целите на ВИР статусот и е предмет на завршување на прегледот и проучувањето на податоците, како што се бара со овој Член.

3. За целите на прегледот и проучувањето на податоците, сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа треба да го достави следново до соодветниот ОЕПС:

(а) детална изјава за усогласеност; и

(б) ажурирани применливи технички податоци, модели за симулација и истражувањата наведени во точките (б), (г) и (д) од член 24 (3), вклучително и употреба на реални измерени вредности за време на тестирањето.

4. Доколку се идентификува непочитување во врска со издавањето на ФИР, може да се одобри отстапување по барање до надлежниот ОЕПС, во согласност со постапката за отстапувања опишана во Поглавје 2 од Наслов V. ФИР ќе биде издаден од надлежен ОЕПС, доколку потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа е во согласност со одредбите на отстапувањето.

Кога барањето за отстапување е одбиено, надлежниот ОЕПС има право да одбие да дозволи работење на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа сè додека сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа и соодветниот ОЕПС не ја решат усогласеноста и надлежниот ОЕПС смета дека потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуцијата директно приклучена на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа се усогласени со одредбите од оваа Регулатива.

Доколку соодветниот ОЕПС и сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа не ја разрешат неусогласеноста во

разумен временски рок, но во секој случај, не подоцна од шест месеци по известувањето за одбивање на барањето за отстапување, секоја Страна може да го достави предметот за одлука до регулаторниот орган.

Член 26

Ограничено известување за работа

1. Сопствениците на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторите на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа кои им е доделена ФИР, го известуваат надлежниот ОЕПС, најдоцна во рок од 24 часа откако се случил инцидентот, за следниве околности:

(а) постројкаот е привремено подложен на значајна модификација или губење на способноста што влијае на неговите перформанси; или

(б) откажување на опрема што доведува до непочитување на некои релевантни барања.

Сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа, може да договараат подолг временски период за информирање на надлежниот ОЕПС во зависност од природата на промените.

2. Сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа ќе побараат ограничено известување за работа (ОИР) од надлежниот ОЕПС, доколку сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа очекуваат околностите опишани во став 1 да траат повеќе од три месеци.

3. ОИР се издава од надлежниот ОЕПС и ги содржи следниве информации што се јасно утврдени:

(а) нерешени проблеми со кои се оправдува доделувањето на ОИР;

(б) одговорностите и временските рамки за очекуваното решение; и

(в) максималниот рок на важење кој не смее да надмине 12 месеци. Добиениот почетен период може да биде пократок со можност за продолжување ако докажете се доставени при барање на надлежниот ОЕПС, покажувајќи дека е постигнат значителен напредок во постигнување целосна усогласеност.

4. ФИР ќе биде суспендиран за време на периодот на важност на ОИР, во врска со предметите за кои е издаден ОИР.

5. Понатамошно продолжување на периодот на важење на ОИР може да се даде по барање за отстапување поднесено до надлежниот ОЕПС пред истекот на тој период, во согласност со постапката за отстапување опишана во Поглавје 2 од Наслов V.

6. Надлежниот ОЕПС има право да одбие да дозволи функционирање на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно поврзана на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа откако ОИР ќе престане да важи. Во вакви случаи, ФИР автоматски станува неважечки.

7. Доколку надлежниот ОЕПС не одобри продолжување на периодот на важење на ОИР, во согласност со ставот 5 или ако одбие да дозволи работа на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа откако ОИР веќе не е валиден во согласност со ставот 6, сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа може да го достави предметот за одлука до регулаторниот орган во рок од шест месеци по приемот на известувањето за одлуката на надлежниот ОЕПС.

НАСЛОВ III

ПРИКЛУЧУВАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧКИ ЕДИНИЦИ КОРИСТЕНИ ОД ПОТРОШУВАЧ ИЛИ ЗАТВОРЕН ДИСТРИБУТИВЕН СИСТЕМ ЗА ДА СЕ ОБЕЗБЕДАТ УСЛУГИ ЗА ОДЗИВ НА ПОТРОШУВАЧКА ДО ОПЕРАТОРИТЕ НА СИСТЕМОТ

ПОГЛАВЈЕ I

Општи барања

Член 27

Општи одредби

1. Услуги за одзив на потрошувачките што им се даваат на операторите на системот се разликуваат врз основа на следниве категории:

(а) далечински управувани:

(i) Одзив на потрошувачка со цел промена на активна моќност;

(ii) Одзив на потрошувачка со цел промена на реактивна моќност;

(iii) Одзив на потрошувачка со цел регулација на ограничувањата во електроенергетскиот систем.

(б) автономно управувани:

(i) Одзив на потрошувачка со цел промена на фреквенцијата на системот;

(ii) Одзив на потрошувачка со цел многу брза промена на активната моќност;

2. Потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа и затворените системи за дистрибуција можат да обезбедат услуги за одзив на потрошувачка до соодветни оператори на системот и соодветни ОЕПС. Услуги за одзив на потрошувачка можат да вклучуваат, заедно или одделно, промена во потрошувачката према нагоре или према надолу.

3. Категориите наведени во став 1 не се ексклузивни и оваа Регулатива не го спречува развојот на други категории. Оваа Регулатива не се однесува на услуги за одзив на потрошувачка дадени на лица кои не се надлежни оператори на системот или надлежни ОЕПС.

Член 28

Посебни одредби за потрошувачки единици со одзив на потрошувачка со цел промена на активна моќност, промена на реактивна моќност и промена на ограничувањата во преносната мрежа

1. Потрошувачите и затворените системи за дистрибуција можат да понудат одзив на потрошувачка со цел промена на активна моќност, одзив на потрошувачка со цел промена на реактивна моќност, или одзив на потрошувачка со цел ограничувања на електроенергетскиот систем до соодветни оператори на системот и соодветни ОЕПС.

2. Потрошувачки единици со одзив на потрошувачка со цел промена на активна моќност, одзив на потрошувачка со цел промена на реактивна моќност, или одзив на потрошувачка со цел ограничувања на електроенергетскиот систем треба да бидат во согласност со следниве барања, индивидуално или, кога не се дел од потрошувач директно приклучен на преносна мрежа, колективно како дел од група на потрошувачи преку трета Страна:

(а) да можат да работат во опсег на фреквенции утврден во Член 12 (1) и проширен опсег наведен во Член 12 (2);

(б) да бидат способни да работат во опсегот на напон, наведен во Член 13, ако е приклучен на напонско ниво на или над 110 kV;

(в) да бидат способни да работат во нормалниот опсег на напон на работа на системот во точката на приклучување, наведен од надлежниот оператор на системот, ако е приклучен на ниво на напон под 110 kV. Овој опсег ги зема предвид постојните стандарди и пред одобрување во согласност со Член 6 ќе биде предмет на консултација со соодветни засегнати Страни во согласност со Член 9 (1);

(г) да бидат способни да ја регулираат потрошувачката на енергија од мрежата во опсег еднаков на договорениот опсегот, директно или индиректно преку трета Страна, од страна на надлежниот ОЕПС;

(д) да бидат опремени да примаат инструкции, директно или индиректно преку трета Страна, од надлежниот оператор на системот или соодветниот ОЕПС за да ја прилагодат нивната потрошувачка и да ги пренесат потребните информации. Надлежниот оператор на системот јавно ги става на располагање одобрените технички спецификации за да се овозможи овој трансфер на информации. За потрошувачките единици поврзани на ниво на напон под 110 kV, овие спецификации пред одобрување во согласност со Член 6 ќе бидат предмет на консултација со соодветните засегнати Страни во согласност со Член 9 (1);

(ф) да бидат способни за целосно извршување на наредбата издадена од соодветниот оператор на системот или соодветниот ОЕПС за

прилагодување на потрошувачката на електрична енергија до нивото на упатствата за безбедност на електричната заштита, освен ако не се воспостави договорен метод со соодветниот оператор на системот или соодветниот ОЕПС за замена на нивниот придонес (вклучително и придонес за група на потрошувачи преку трета Страна);

(е) откако ќе се изврши промена на потрошувачката на енергија и за времетраењето на бараната промена, ќе се модифицира само потрошувачка користена за обезбедување на услугата доколку тоа го бара надлежниот оператор на системот или соодветниот ОЕПС до нивото на безбедносните упатства за електрична заштита, освен ако договорениот метод е воспоставен од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС за замена на нивниот придонес (вклучително и придонес за група на потрошувачи преку трета Страна). Инструкциите за менување на потрошувачката на енергија може да имаат непосредни или одложени ефекти;

(ж) да го известуваат надлежниот оператор на систем или соодветниот ОЕПС за промена на одзивот на потрошувачка на потрошувачите. Надлежниот оператор на системот или соодветниот ОЕПС ги одредуваат средствата за известување;

(з) кога надлежниот оператор на системот или соодветниот ОЕПС, директно или индиректно преку трета Страна, командува со промената на потрошувачката на електрична енергија, овозможува промена на дел од неговата потрошувачка по налог од страна на надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС, во границите договорени со сопственикот на потрошувачот или ОЗСД и според поставките на потрошувачката единица;

(с) да имаат номинална отпорност да избегнат исклучување од системот поради брзината на промена на фреквенцијата до вредност одредена од надлежниот ОЕПС. Во однос на номиналниот отпор, вредноста на стапката на промена на фреквенцијата се пресметува во временски период од 500 ms. За потрошувачките единици поврзани на ниво на напон под 110 kV, овие спецификации пред одобрување во согласност со Член 6 ќе бидат предмет на консултација со соодветните засегнати Страни во согласност со Член 9 (1);

(и) доколку промената на потрошувачката на електрична енергија е предизвикана од регулацијата на фреквенцијата и/или напон, и преку предупредувачкиот сигнал испратен од надлежниот оператор на системот

или надлежниот ОЕПС, да бидат опремени за да пресретнуваат директно или индиректно преку трета страна, упатства од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС, за мерење на вредностите на фреквенцијата или/и вредноста на напонот, или и двете, активирање на исклучување и пренесување информации. Надлежниот оператор на системот ги наведува и објавува одобрените технички спецификации за да се овозможи овој трансфер на информации. За потрошувачките единици приклучени на ниво на напон под 110 kV, овие спецификации пред одобрување во согласност со Член 6 ќе бидат предмет на консултација со соодветните засегнати Страни во согласност со Член 9 (1).

3. За регулација на напон со исклучување или повторно приклучување на постројки за статички надомест, секој потрошувач директно приклучен на преносна мрежа или затворен дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа мора да биде во можност да ги приклучи или исклучи своите постројки за статички надомест, директно или индиректно, индивидуално или колективно како дел од група на потрошувачи преку трета Страна, врз основа на налог издаден од надлежен ОЕПС или под услови утврдени во договорот помеѓу надлежниот ОЕПС, и сопственикот на потрошувачот или ОЗСД.

Член 29

Посебни одредби за потрошувачките единици со одзив на потрошувачка со цел промена на фреквенцијата на системот

1. Потрошувачите и затворените системи за дистрибуција можат да понудат одзив на потрошувачка со цел промена на фреквенцијата на системот до соодветните оператори на системот и соодветните ОЕПС.
2. Потрошувачките единици со одзив на потрошувачка со цел промена на фреквенцијата на системот треба да бидат во согласност со следниве барања, индивидуално или, кога не се дел од потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, колективно како дел од група на потрошувачи преку трета Страна:

(а) да бидат способни да работат преку опсег на фреквенции наведен во Член 12 (1) и проширен опсег наведен во Член 12 (2);

(б) да може да работат преку опсегот на напон, наведен во Член 13, ако се приклучени на напонско ниво на или над 110 kV;

(в) да бидат способни да работат преку нормалниот опсег на напон на работа на системот во точката на приклучување, наведен од надлежниот оператор на системот, ако е приклучен на ниво на напон под 110 kV. Овој опсег ќе ги земе предвид постојните стандарди и, пред одобрување во согласност со Член 6, ќе подлежат на консултација со соодветните засегнати страни во согласност со Член 9 (1);

(г) да бидат опремени со систем за регулација кој е неосетлив во мртвата зона околу номиналната фреквенцијата на системот од 50,00 Hz, чија ширина треба да ја одреди надлежниот ОЕПС во консултација со ОЕПС во синхроната област. За потрошувачките единици приклучени на ниво на напон под 110 kV, овие спецификации пред одобрување во согласност со Член 6 ќе бидат предмет на консултација со соодветните засегнати Страни во согласност со Член 9 (1);

(д) да бидат способни, по враќањето на фреквенцијата во рамките на мртвата зона наведена во ставот 2 (г), да иницираат случајно одложување до 5 минути пред да продолжат со нормалното работење.

Максималното отстапување од фреквенцијата од номиналната вредност од 50,00 Hz за одговор, ќе го одреди надлежниот ОЕПС во координација со ОЕПС во синхроната област. За потрошувачките единици приклучени на ниво на напон под 110 kV, овие спецификации пред одобрување во согласност со Член 6 ќе бидат предмет на консултација со соодветните засегнати Страни во согласност со Член 9 (1).

Потрошувачката се зголемува или намалува кога фреквенцијата на системот е помала или поголема мртвата зона на номиналната фреквенција (50,00 Hz);

(ѓ) да бидат опремени со регулатор кој ја мери вистинската фреквенција на системот. Мерењата мора да се ажурираат најмалку на секои 0,2 секунди;

(е) да може да детектираат промена на фреквенцијата на системот од 0,01 Hz, со цел да се овозможи целосен линеарен пропорционален одзив на системот, во однос на чувствителноста на одзивот на потрошувачката со цел промена на фреквенцијата на системот и точноста на мерењето на фреквенцијата и последователното прилагодување на потрошувачката. Потрошувачката единица мора да може брзо да открие и реагира на

промените во фреквенцијата на системот, кои се одредени од надлежниот ОЕПС во координација со ОЕПС во синхроната област. При мерењето на фреквенцијата во стационарна состојба ќе може да се префрли за максимум 0,05 Hz.

Член 30

Посебни одредби за потрошувачки единици со одзив на потрошувачка со цел многу брза промена на активна моќност

1. Надлежниот ОЕПС во координација со соодветниот оператор на системот може да се согласи со сопственикот на потрошувачот или ОЗСД (вклучително, но не ограничувајќи се на, преку трето лице) склучуваат договор за испорака на услуга за одзив на потрошувачка со цел многу брза промена на активна моќност.
2. Ако се случи договорот од став 1, во договорот од став 1 треба да се утврдат:
 - (а) промената на активна моќност поврзана со мерка како што е стапката на промена на фреквенцијата за тој дел од нејзината потрошувачка;
 - (б) принципот на работа на овој систем за регулација и придружните параметри за изведба;
 - (в) времето на одзив за многу брза промена на активна моќност, која не смее да трае подолго од 2 секунди.

ПОГЛАВЈЕ 2

Постапка за добивање согласност за приклучување

Член 31

Општи одредби

1. Постапката за добивање согласност за приклучување за потрошувачките единици што се користат од потрошувачот или затворен дистрибутивен систем за да се обезбедат услуги за одзив на потрошувачка за операторите на системот, ќе се разликува со:

(а) Потрошувачки единици во рамките на потрошувачот или затворен систем на дистрибуција приклучен на ниво на напон од или под 1 000 V;

(б) потрошувачки единици во рамките на потрошувачот или затворен систем на дистрибуција приклучени на напонско ниво над 1 000 V.

2. Секој сопственик на потрошувач или ОЗСД, кој обезбедува услуги за одзив на потрошувачка на надлежен оператор на системот или надлежен ОЕПС, треба да му ја потврди на соодветниот оператор на системот или на соодветниот ОЕПС, директно или индиректно преку трета Страна, неговата способност да го исполни техничкиот дизајн и оперативните барања како што е наведено во Поглавје 1 од Наслов III на оваа Регулатива.

3. Сопственикот на потрошувачот или ОЗСД, директно или индиректно, ќе ги извести преку трета Страна, надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС, пред секоја одлука да се прекине со давањето услуги за одзив на потрошувачка и / или за трајно отстранување на потрошувачката единица со одзив на потрошувачка. Оваа информација може да биде агрегирана како што е наведено од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС.

4. Надлежниот оператор на системот треба да ги наведе и јавно објави дополнителните детали поврзани со постапката за одобрување за приклучување.

Член 32

Постапки за потрошувачки единици во рамките на потрошувачот или затворен дистрибутивен систем приклучени на ниво на напон од или под 1 000 V

1. Постапката за добивање согласност за приклучување за потрошувачка единица во склоп на потрошувачот или затворен дистрибутивен систем приклучена на ниво на напон или под 1.000 V, ќе вклучува документ за постројка.
2. Образецот на документот за постројката го обезбедува надлежниот оператор на системот, а содржината на документот е договорена со надлежниот ОЕПС, директно или индиректно преку трета Страна.
3. Врз основа на документот за постројката, сопственикот на потрошувачот или ОЗСД доставува информации, директно или индиректно преку трета Страна, до соодветниот оператор на системот или соодветниот ОЕПС. Овие информации се доставуваат пред потрошувачката единица да достави понуда на пазарот за капацитетот на одзивот на потрошувачка. Во наведените барања документот за постројката прави разлика помеѓу различни типови на приклучување и различни категории услуги за одзив на потрошувачка.
4. За понатамошните потрошувачки единици со одзив на потрошувачка, треба да се обезбедат посебни документи за постројка.
5. Содржината на документот за постројката на одделни потрошувачки единици може да се агрегира од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС.
6. Документот за постројката ги содржи следниве предмети:
 - (а) локацијата на која потрошувачката единица со одзив на потрошувачка е приклучена со мрежата;
 - (б) максималната моќност на потрошувачот со одзив на потрошувачка во kW;
 - (в) типот на услуги за одзив на потрошувачка;
 - (г) сертификат за потрошувачката единица и сертификат за опрема како релевантни за услугата за одзив на потрошувачка, или ако не се достапни, еквивалентни информации;
 - (е) деталите за контакт на сопственикот на потрошувачот, операторот на затворениот дистрибутивен систем или третата Страна, кои ги агрегираат потрошувачките единици од потрошувачот или од затворениот дистрибутивен систем.

Постапки за потрошувачки единици во потрошувачите или затворените системи за дистрибуција приклучени на напонско ниво над 1000 V

1. Постапката за добивање на согласност за приклучување за потрошувачка единици во склоп на потрошувач или затворен систем на дистрибуција приклучена на ниво на напон над 1000 V, содржи DRUD. Надлежниот оператор на системот, во координација со надлежниот ОЕПС, ја наведува содржината потребна за DRUD. Содржината на DRUD бара изјава за усогласеност, која ги содржи информациите во Членовите 36 до 47 за потрошувачи и затворените системи за дистрибуција, но барањата за усогласеност во Членовите 36 до 47 за потрошувачи и затворените системи за дистрибуција може да бидат поедноставени до еден чекор од постапката за добивање на согласност за приклучување и поедноставување. Сопственикот на потрошувачот или ОЗСД ги обезбедува потребните информации и ги доставува до соодветниот оператор на системот. Понатамошните потрошувачки единици, обезбедуваат посебни DRUD-ови.
2. Врз основа на DRUD, надлежниот оператор на системот му издава FON на сопственикот на потрошувачот или на ОЗСД.

НАСЛОВ IV

УСОГЛАСЕНОСТ

ПОГЛАВЈЕ I

Општи одредби

Член 34

Одговорностите на сопственикот на потрошувачот, операторот на дистрибутивниот систем и операторот на затворениот систем на дистрибуција

1. Сопствениците на потрошувачите директно приклучени на преносна мрежа и ОДС треба да се осигураат дека нивните потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуцијата директно приклучена на преносна мрежа или дистрибутивните системи ги исполнуваат барањата предвидени со оваа Регулатива. Сопственикот на потрошувачот или ОЗСД што обезбедуваат услуги за одзив на потрошувачка на надлежни оператори на системот и надлежни ОЕПС, ќе се осигураат дека потрошувачката единица ги исполнува барањата предвидени со оваа Регулатива.
2. Кога барањата од оваа Регулатива се применуваат за потрошувачките единици што се користат од потрошувачот или затворениот дистрибутивен систем за да се обезбедат услуги за одзив на потрошувачка на надлежни оператори на системот и надлежни ОЕПС, сопственикот на потрошувачот или ОЗСД можат целосно или делумно да ги делегираат на трети Страни задачите како што се комуникација со соодветниот оператор на системот или соодветниот ОЕПС и собирање на документацијата која ја потврдува усогласеноста од сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД.

Третите Страни се третираат како индивидуални корисници со право да составуваат релевантна документација и да демонстрираат усогласеност на нивните групи на потрошувачи или групи на затворени системи за дистрибуција со одредбите на оваа Регулатива. Потрошувачи и затворени системи за дистрибуција кои обезбедуваат услуги за одзив на потрошувачка на надлежен оператор на систем и надлежен ОЕПС можат да дејствуваат колективно преку трети Страни.

3. Кога обврските се исполнети преку трети Страни, трети лица треба да го известат надлежниот оператор на системот за промените во вкупно понудените услуги, водејќи сметка за посебните услуги по локација.
4. Кога барањата се наведени од страна на надлежниот ОЕПС, или се наменети за работа на надлежниот систем на ОЕПС, алтернативните тестови или барања за прифаќање на резултатите од тестот за овие барања може да се договорат со надлежниот ОЕПС.
5. Секоја намера да се променат техничките способности на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција

директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивниот систем или потрошувачката единица, која има влијание врз исполнувањето на барањата предвидени во Поглавјата 2 до 4 од Наслов IV, ќе биде пренесена до надлежниот оператор на системот, директно или индиректно преку трета Страна, пред да се изврши таквата измена, во временската рамка дадена од надлежниот оператор на системот.

6. Сите непланирани оперативни настани или неуспеси на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивниот систем или потрошувачката единица, кои имаат влијание врз усогласеноста со барањата предвидени во Поглавјата 2 до 4 од Наслов IV, ќе бидат пренесени до надлежниот оператор на системот, директно или индиректно преку трета Страна, што е можно поскоро по појавата на таков настан.

7. Сите планирани распореди и процедури за тестирање со кои се проверува усогласеноста на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивниот систем или потрошувачката единица, со барањата на оваа Регулатива, ќе бидат пренесени до надлежниот оператор на системот во временска рамка одредена од надлежниот оператор на системот.

8. Надлежниот оператор на системот може да учествува во вакви тестови и може да ги евидентира перформансите на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивниот систем и потрошувачката единица.

Член 35

Задачи на надлежниот оператор на системот

1. Надлежниот оператор на системот ја проценува усогласеноста на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивниот систем или потрошувачката единица, со барањата на оваа Регулатива во текот на целиот животен век на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа,

дистрибутивниот систем или потрошувачката единица. Сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД треба бидат информирани за исходот на оваа проценка.

Усогласеноста на потрошувачката единица користена од потрошувачот или затворениот дистрибутивен систем за да обезбедува услуги за одзив на потрошувачка до надлежниот ОЕПС, заеднички ќе биде проценувана од надлежниот ОЕПС и надлежниот оператор на системот и доколку е применливо и во координација со трета Страна вклучена во групата на потрошувачи.

2. Надлежниот оператор на системот има право да побара од сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД да извршат тестови за усогласеност и симулации според редовен план или општ модел или по било какво неуспех, модификација или замена на која било опрема што може да има влијание врз усогласеноста на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивниот систем или потрошувачката единица со барањата на оваа Регулатива.

Сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД ќе бидат информирани за исходот на тие тестови за усогласеност и симулациите.

3. Надлежниот оператор на системот треба јавно да го стави на располагање списокот со информации и документи што треба да се обезбедат, како и барањата што треба да ги исполни сопственикот на потрошувачката, ОДС или ОЗСД во рамките на процесот на усогласеност. Списокот ги опфаќа најмалку следниве информации, документи и барања:

- (а) целата документација и сертификати што треба да ги обезбеди сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД;
- (б) детали за техничките податоци што се потребни од потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, дистрибутивниот систем или потрошувачката единица, кои се важни за приклучувањето со мрежата или за работа;
- (в) барања за модели за истражувања на системот во стационарна или динамична состојба;
- (г) временска рамка за обезбедување на системски податоци потребни за извршување на истражувањата;

(д) истражувања од страна на сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД за демонстрирање на очекувана стационарна состојба и динамично работење во однос на барањата утврдени во Членовите 43, 44 и 45;

(ѓ) услови и процедури, вклучувајќи опсег за регистрација на сертификати за опрема;

(е) услови и процедури за употреба на соодветни сертификати за опрема издадени од овластен издавач на сертификати од сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД.

4. Надлежниот оператор на системот ја објавува распределбата на одговорностите на сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД и на операторот на системот за тестирање, симулација и следење на усогласеноста.

5. Надлежниот оператор на системот може целосно или делумно да го делегира извршувањето на мониторингот за неговата усогласеност на трети Страни. Во вакви случаи, надлежниот оператор на системот продолжува да обезбедува усогласеност со Член 11, вклучувајќи и склучување на обврски за доверливост со корисникот.

6. Ако тестовите за усогласеност или симулациите не можат да се спроведат како што е договорено помеѓу надлежниот оператор на системот и сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД, од причини што му се припишуваат на надлежниот оператор на системот, тогаш надлежниот оператор на системот не смее неразумно да одбие да добие согласност за приклучување од Наслов II и Поглавје III.

ПОГЛАВЈЕ 2

Тест за усогласеност

Член 36

Заеднички одредби за тестирање на усогласеност

1. Испитување на перформансите на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа, или потрошувачка единица со одзив на потрошувачка со цел

промена на активна моќност, потрошувачка единица со одзив на потрошувачка со цел промена на реактивна моќност или одзив на потрошувачка со цел промена на ограничувањата на преносна мрежа, ќе покаже дали се исполнети барањата од оваа Регулатива.

2. И покрај минималните барања за тестирање на усогласеност утврдени со оваа Регулатива, надлежниот оператор на систем има право на:

(а) да му дозволи на сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД да спроведат алтернативен сет на тестови, под услов тие тестови да бидат ефикасни и да бидат доволни за да докажат дека потрошувачот или дистрибутивниот систем ги исполнуваат барањата на оваа Регулатива; и

(б) да бара од сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД да спроведат дополнителни или алтернативни сетови на тестови во оние случаи кога информациите доставени до надлежниот оператор на системот во врска со тестирање на усогласеност според одредбите на Членовите 37 до 41, не се доволни за да покажат усогласеност со барањата на оваа Регулатива.

3. Сопственикот на потрошувачот, ДСО или ОЗСД е одговорен за спроведување на тестовите во согласност со условите утврдени во Поглавје II од Наслов IV. Надлежниот оператор на системот соработува и не го одложува непотребно извршувањето на тестовите.

4. Надлежниот оператор на системот може да учествува во тестирање на усогласеност или на лице место или на оддалеченост од диспечерскиот центар на операторот на системот. За таа цел, сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД треба да обезбедат мониторинг опрема неопходна за евидентирање на сите релевантни сигнали за тестирање и мерења, како и да обезбедат дека потребните претставници на сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД се достапни на лице место за целиот период на тестирање. Сигналите наведени од надлежниот оператор на системот се обезбедуваат доколку, за избрани тестови, операторот на системот сака да користи своја опрема за евидентирање на изведбата. Надлежниот оператор на системот има единствено право да одлучува за неговото учество.

Тестирање на усогласеност за исклучување и повторно приклучување на дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа

1. Дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа треба да бидат во согласност со барањата за исклучување и повторно приклучување наведени во Член 19 и ќе подлежат на следниве тестови за усогласеност.
2. Во врска со тестирањето на способноста за повторно приклучување по инцидентно исклучување поради нарушување на мрежата, повторно приклучување се постигнува преку постапка за повторно приклучување, по можност со автоматизација, овластена од надлежниот ОЕПС.
3. Во однос на тестот за синхронизација, ќе бидат прикажани техничките способности за синхронизација на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа. Овој тест ги верификува поставките на уредите за синхронизација. Овој тест ги опфаќа следниве работи: напон, фреквенција, опсег на фазен агол, отстапувања на напон и фреквенција.
4. Во однос на тестот за далечинско исклучување, техничката способност на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа за далечинско исклучување на точката или точките на приклучување од системот за пренос кога тоа го бара надлежниот ОЕПС ќе биде демонстрирана во временската рамка наведена од надлежниот ОЕПС.
5. Во однос на тестот за исклучување на потрошувачот со ниска фреквенција, ќе биде прикажана техничката способност на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа за исклучување на потрошувачот со ниска фреквенција што ќе ја одреди надлежниот ОЕПС, во координација со соседните оператори, опремена како што е предвидено во Член 19.
6. Во однос на тестот за релеј за исклучување на потрошувачот со ниска фреквенција, ќе се демонстрира техничката способност на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа да работи од номинален влез за напојување со наизменична струја во согласност со Член 19 (1) и (2). Овој влез за напојување со наизменична струја треба да биде наведен од надлежниот ОЕПС.
7. Во однос на тестот за исклучување при низок напон, ќе се демонстрира техничката способност на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа да работи во една единствена акција со блокирање на преклопка при оптоварување во Член 19 (3) во согласност со Член 19 (2).
8. Може да се користи сертификат за опрема наместо дел од тестовите предвидени во ставот 1, под услов да му се достави на надлежниот ОЕПС.

Член 38

Тестирање на усогласеност за размена на информации од дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа

1. Во однос на размената на информации помеѓу надлежниот ОЕПС и операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа во реално време или повремено, треба да се демонстрира техничката способност за усогласување на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа со стандардот за размена на информации утврден во согласност со Член 18 (3).
2. Може да се користи сертификат за опрема наместо дел од тестовите предвидени во ставот 1, под услов да му се достави на надлежниот ОЕПС.

Член 39

Тестирање на усогласеност за исклучување и повторно приклучување на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа

1. Потрошувачите директно приклучени на преносна мрежа треба да бидат во согласност со барањата за исклучување и повторно приклучување наведени во Член 19 и ќе подлежат на следниве тестови за усогласеност.
2. Во врска со тестирањето на способноста за повторно приклучување по инцидентно исклучување поради мрежно нарушување, повторното приклучување ќе се постигне преку постапка за повторно приклучување, по можност со автоматизација, одобрена од надлежниот ОЕПС.
3. Во однос на тестот за синхронизација, ќе бидат демонстрирани техничките способности за синхронизација на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа. Овој тест ги потврдува поставките на уредите за синхронизација. Овој тест ги опфаќа следниве работи: напон, фреквенција, опсег на фазен агол, отстапување на напон и фреквенција.

4. Во однос на тестот за далечинско исклучување, треба да се демонстрира техничката способност на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа за далечинско исклучување во точката или точките на приклучување од системот за пренос кога тоа го бара надлежниот ОЕПС и во временската рамка определена од надлежниот ОЕПС.

5. Во однос на тестот за релеј за исклучување на потрошувачката при ниска фреквенција, ќе биде демонстрирана техничката способност на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа да работи со номинална наизменична струја во согласност со Член 19 (1) и (2). Ова напојување со наизменична струја треба да биде наведено од надлежниот ОЕПС.

6. Во однос на тестот за исклучување при потрошувачка со низок напон, во согласност со Член 19 (2), ќе биде демонстрирана техничката способност на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа да работи при една единствена акција со блокирање на преклопка при оптоварување наведена во Член 19 (3).

7. Може да се користи сертификат за опрема наместо дел од тестовите предвидени во ставот 1, под услов да му се достави на надлежниот ОЕПС.

Член 40

Тестирање на усогласеност за размена на информации за потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа

1. Што се однесува до размената на информации помеѓу надлежниот ОЕПС и сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа што се изведува во реално време или повремено, ќе се докаже техничката способност на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа да се усогласи со стандардот за размена на информации утврден во согласност со Член 18 (3).

2. Може да се користи сертификат за опрема наместо дел од тестовите предвидени во ставот 1, под услов да му се достави на надлежниот ОЕПС.

Член 41

Тестирање на усогласеност за потрошувачки единици со одзив на потрошувачка со цел промена на активна моќност, промена на реактивна моќност и управување со ограничувања во преносната мрежа

1. Во однос на тестот за промена на потрошувачката:

(а) техничката способност на потрошувачката единица користена од потрошувачот или затворен дистрибутивен систем да обезбедување одзив на потрошувачка со цел промена на активната моќност, одзив на потрошувачка со цел промена на реактивна моќност или одзив на потрошувачка со цел управување со ограничување на преносната мрежа за прилагодување на потрошувачката, по добивање на упатството од надлежниот оператор на систем или надлежниот ОЕПС, во рамките на опсегот, времетраењето и временската рамка што претходно биле договорени и утврдени во согласност со Член 28, ќе биде демонстрирана, индивидуално или колективно, како дел од групата на потрошувачи преку трета Страна;

(б) тестот се спроведува или со упатство или поинаку со симулирање на прием на упатство од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС и прилагодување на потрошувачката на потрошувачот или затворениот дистрибутивен систем;

(в) тестот се смета за успешен, под услов да се исполнети условите утврдени од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС согласно Член 28 (2) (г) (f) (e) (ж) (и) и (j);

(г) Може да се користи сертификат за опрема наместо дел од тестовите предвидени во ставот 1 (б), под услов да му се даде на надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС.

2. Во врска со тестот за исклучување или повторно приклучување на статички постројки за компензација:

(а) техничката способност на потрошувачката единица што ја користи сопственикот на потрошувачот или операторот на затворениот дистрибутивен систем за обезбедување одзив на потрошувачка со цел промена на активна моќност, одзив на потрошувачка со цел промена на реактивна моќност или одзив на потрошувачка со цел промена на ограничувањата во преносната мрежа за исклучување или повторно

приклучување, или и двете, на нејзината статичка постројка за компензација кога ќе добие инструкција од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС, во временската рамка во согласност со Член 28, ќе биде прикажана, индивидуално или колективно, како дел од група на потрошувачи преку трета Страна;

(б) тестот се спроведува со симулирање на прием на упатството од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС и последователно исклучување на статичката постројка за компензација, и со симулирање на приемот на упатството од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС и понатамошно повторно приклучување на постројката;

(в) тестот ќе се смета за успешен, под услов да се исполнети условите утврдени од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС согласно Член 28 (2) (г) (ѓ) (е) (ж) (и) и (ј);

ПОГЛАВЈЕ 3

Симулација за усогласеност

Член 42

Заеднички одредби за симулации за усогласеност

1. Симулација на перформансите на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа или потрошувачка единица со одзив на потрошувачка со цел многу брза промена на активна моќност во склоп на потрошувачот или затворен систем на дистрибуција, ќе резултира во докажување дали барањата од оваа Регулатива се исполнети или не.
2. Симулациите се одвиваат во следниве околности:
 - (а) ако е потребна нова врска со преносниот систем;

(б) ако е договорена нова потрошувачка единица користена од потрошувачот или затворениот дистрибутивен систем за да се обезбеди одзив на потрошувачка со цел многу брза промена на активна моќност на надлежниот ОЕПС, во согласност со Член 30;

(в) ако се одвива понатамошен развој, замена или модернизација на опремата;

(г) наводна неусогласеност на надлежниот оператор на системот со барањата на оваа Регулатива

3. И покрај минималните услови за симулација на усогласеност утврдени со оваа Регулатива, надлежниот оператор на системот има право:

(а) да му дозволи на сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД да спроведе алтернативен сет на симулации, под услов тие симулации да бидат ефикасни и доволни за да докажат дека потрошувачот или дистрибутивниот систем ги исполнува барањата на оваа Регулатива или на националното законодавство; и

(б) да бара од сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД да извршат дополнителни или алтернативни сетови на симулации во оние случаи кога информациите доставени до надлежниот оператор на системот во врска со симулацијата за усогласеност според одредбите на Членовите 43, 44 и 45, не се доволни за да демонстрираат усогласеност со барањата на оваа Регулатива.

4. Сопственик на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа ќе обезбеди извештај со резултатите од симулацијата за секој поединечен потрошувач директно приклучен на преносна мрежа или дистрибутивен систем директно приклучен на преносна мрежа. Сопственикот на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа или операторот на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа треба да произведе и обезбеди валиден модел на симулација за даден потрошувач директно приклучен на преносна мрежа или дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа. Обемот на моделите за симулација е утврден во Член 21 (1) и (2).

5. Надлежниот оператор на системот има право да провери дали потрошувачот или дистрибутивниот систем ги исполнува барањата на оваа Регулатива со спроведување на свои симулации за усогласеност врз основа

на дадените извештаи за симулација, модели за симулација и мерења од тестовите за усогласеност.

б. Надлежниот оператор на системот му обезбедува на сопственикот на потрошувачот, ОДС или ОЗСД технички податоци и модели за симулација од мрежата, до степен колку што е потребно за извршување на потребните симулации во согласност со со Членовите 43, 44 и 45.

Член 43

Симулации за усогласеност за дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа

1. Во врска со симулацијата за способност за производство на реактивна моќност на дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа:
 - (а) ќе се користи симулациски модел за проток на оптоварување во стационарна состојба на мрежата на дистрибутивниот систем директно приклучен на преносна мрежа за да се пресмета реактивната моќност во различни услови на оптоварување и производство;
 - (б) дел од симулациите е и комбинација на минимално и максимално оптоварување и услови на производство во стационарна состојба што резултира во најниска и највисока размена на реактивна моќност;
 - (в) во согласност со Член 15, симулациите вклучуваат пресметка на извоз на реактивна моќност при проток на активна моќност помала од 25% максимален потрошувачки капацитет на точката на приклучување.
2. Надлежниот ОЕПС може да го одреди методот за симулација на усогласеност на активна контрола на реактивната моќност утврден во Член 15 (3).
3. Симулацијата се смета за усвоена доколку резултатите покажат усогласеност со барањата утврдени во Член 15.

Член 44

Симулации за усогласеност за потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа

1. Во однос на симулирање за способноста за производство на реактивна моќност на потрошувач директно приклучен на преносна мрежа:
 - (а) се докажува способноста за производство на реактивна моќност на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа без сопствено производство на точката на приклучување;
 - (б) ќе се искористи симулациски модел за проток на оптоварување на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа за да се пресмета размената на реактивната моќност под различни услови на оптоварување. Минималните и максималните услови на оптоварување што резултираат со најниска и највисока размена на реактивна моќност во точката на приклучување се дел од симулациите;
 - (в) симулацијата ќе се смета за успешна доколку резултатите покажат усогласеност со барањата утврдени во Член 15 (1) и (2).
2. Во врска со симулација на способноста за производство на реактивна моќност на потрошувач директно приклучен на преносна мрежа со сопствено производство:
 - (а) ќе се употреби модел на симулација на проток на оптоварување на потрошувач директно приклучен на преносна мрежа за да се пресмета размена на реактивна моќност под различни услови на оптоварување и под различни услови на производство;
 - (б) симулацијата вклучува комбинација на максимално и минимално услови на оптоварување и на производство, поради што се јавува најголема и најниска потрошувачка на реактивна моќност во точката на приклучување.
 - (в) симулацијата ќе се смета за успешна доколку резултатите покажат усогласеност со барањата утврдени во Член 15 (1) и (2).

Член 45

Симулации за усогласеност за потрошувачки единици со одзив на потрошувачка со цел многу брза промена на активна моќност

1. Моделот на потрошувачката единица што ја користи сопственикот на потрошувачот или операторот на затворен дистрибутивен систем за да обезбедување на одзив на потрошувачка со цел многу брза промена на активна моќност, ја демонстрира техничката способност на потрошувачката единица да обезбеди одзив на потрошувачка со цел многу брза промена на активна моќност во случај на недоволна фреквенција во услови наведени во Член 30.

2. Симулацијата ќе се смета за успешна доколку моделот покажува усогласеност со условите утврдени во Член 30.

ПОГЛАВЈЕ 4

Мониторинг на усогласеност

Член 46

Мониторинг на усогласеноста за дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа

1. Во однос на мониторинг на усогласеноста на барањата за реактивна моќност применливи за дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа:

(а) Дистрибуција директно приклучена на преносна мрежа е опремена со потребната опрема за мерење на активната и реактивната моќност, во согласност со Член 15; и

(б) надлежниот оператор на системот ја определува временската рамка за мониторинг на усогласеноста.

Член 47

Мониторинг на усогласеноста на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа

Во врска со мониторингот на усогласеноста околу барањата за реактивна моќност применливи за потрошувачи директно поврзани на преносна мрежа:

(а) потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа е опремен со потребната опрема за мерење на активната и реактивна моќност, во согласност со Член 15; и

(б) надлежниот оператор на системот ја определува временската рамка за мониторинг на усогласеноста.

НАСЛОВ V

ПРИМЕНИ И ОТСТАПУВАЊА

ПОГЛАВЈЕ I

Анализа на трошоците и придобивките

Член 48

Утврдување на трошоците и придобивките од примената на барањата за постојните потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибутивни системи и постојните потрошувачки единици

1. Пред примената на кое било барање утврдено со оваа Регулатива за постојните потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа,

постојните дистрибутивни системи и постојните потрошувачки единици во согласност со Член 4 (3), соодветниот ОЕПС презема квалитативна споредба на трошоците и придобивките поврзани со предметното барање. Оваа споредба ќе ги земе предвид достапните мрежно или пазарно зансовани алтернативи. Соодветниот ОЕПС може да преземе квантитативна анализа на трошоците и придобивките во согласност со ставовите 2 до 5, доколку квалитативната споредба укажува дека веројатните придобивки ги надминуваат веројатните трошоци. Меѓутоа, доколку цената се смета за висока или придобивката се смета за ниска, тогаш соодветниот ОЕПС нема да продолжи понатаму.

2. По подготвителната фаза преземена во согласност со став 1, соодветниот ОЕПС спроведува квантитативна анализа на трошоците и придобивките за сите барања што се разгледуваат за примена на постојните потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибутивни системи и постојните потрошувачки единици кои покажале потенцијални придобивки како резултат на подготвителната фаза според став 1.

3. Во рок од три месеци од заклучокот на анализата за трошоците и придобивките, надлежниот ОЕПС ќе ги сумира наодите во извештајот кој:

(а) ќе ги вклучува анализата на трошоците и придобивките и препорака за тоа како да се продолжи;

(б) ќе вклучува предлог за преоден рок за примена на барањето за постојните потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибутивни системи и постојните потрошувачки единици. Овој преоден рок нема да трае повеќе од две години од денот на одлуката на регулаторниот орган или, доколку е применливо, земјата-членка за применливоста на барањето;

(в) ќе подлежи на јавни консултации во согласност со Член 9.

4. Не подоцна од шест месеци по завршувањето на јавната консултација, надлежниот ОЕПС подготвува извештај во кој се објаснува исходот од консултацијата и дава предлог за применливоста на барањето што се разгледува за постојните потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибутивни системи и постојните потрошувачки единици. Извештајот и предлогот се соопштуваат до

регулаторниот орган или, кога е соодветно, земјата-членка, и сопственикот на потрошувачот, ОДС, ОЗСД или, кога е соодветно, трета Страна.

5. Предлогот даден од надлежниот ОЕПС до регулаторниот орган или, доколку е применливо, земјата-членка, во согласност со став 4, го содржи следново:

(а) постапката за добивање на согласност за приклучување со која се докажува спроведувањето на барањата од постојните потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибутивни системи и постојните потрошувачки единици што се користат од потрошувачот или затворениот дистрибутивен систем за да се обезбедат услуги за одзив на потрошувачка до соодветни оператори на системот и соодветни ОЕПС;

(б) преоден рок за спроведување на барањата што ќе ги земат предвид класите на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, дистрибутивни системи и потрошувачки единици или затворен дистрибутивен систем кои обезбедуваат услуги за одзив на потрошувачка на соодветни оператори на системот и соодветни ОЕПС и сите основни пречки за ефикасно спроведување на модификација / реновирање на опремата.

Член 49

Принципи на анализа на трошоците и придобивките

1. Сопствениците на потрошувачите, ОДС и ОЗСД треба да помогнат и да придонесат во анализата на трошоците и придобивките преземени според Членовите 48 и 53 и да ги обезбедат потребните податоци како што се бара од надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС во рок од три месеци од приемот на барањето, освен ако не е поинаку договорено од страна на надлежниот ОЕПС. За подготовка на анализа на трошоците и придобивките од страна на сопственик на потрошувачот или потенцијален сопственик, или од ОДС / ОЗСД или потенцијален оператор, проценувајќи потенцијално отстапување согласно Член 52, надлежниот ОЕПС и ОДС помагаат и придонесуваат за да се направи корисна анализа за трошоците

и придобивките и да се обезбедат потребните податоци како што се бара од сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, или од ОДС / ОЗСД или потенцијалниот оператор, во рок од три месеци од приемот на барањето, освен ако не е поинаку договорено од сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, или од страна на ОДС / ОЗСД или потенцијален оператор.

2. Анализата на трошоците и придобивките е во согласност со следниве принципи:

(а) надлежниот ОЕПС, сопственик на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, ОДС / ОЗСД или потенцијален оператор, ќе ја заснова својата анализа на трошоците и придобивките на еден или повеќе од следниве принципи за пресметување:

- (i) нето сегашната вредност;
- (ii) поврат на инвестицијата;
- (iii) стапката на поврат;
- (iv) времето потребно за порамнување;

(б) надлежниот ОЕПС, сопственикот на потрошувачот или потенцијален сопственик, ДСО / ОЗСД или потенцијален оператор, исто така, ќе ги измерат социо-економските придобивки во однос на подобрување на безбедноста на снабдувањето, земајќи ги во предвид најмалку:

- (i) придружното намалување на веројатноста за губење на снабдувањето во текот на траењето на измената;
- (ii) веројатното продолжување и времетраењето на таквата загуба на снабдување;
- (iii) социјалните трошоци на час при такво губење на снабдувањето;

(в) надлежниот ОЕПС, сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, ОДС / ОЗСД или потенцијален оператор, ќе ги измерат придобивките за внатрешниот пазар на електрична енергија, прекуграничната трговија и интеграцијата на обновливите извори на енергија, вклучувајќи ги барем и:

- (i) активна моќност како оздив на промената на фреквенцијата;
- (ii) резервите за балансирање;
- (iii) обезбедување реактивна моќност;
- (iv) управување со загушување;
- (v) безбедносни мерки;

(г) надлежниот ОЕПС ги мери трошоците за примена на потребните правила за постојните потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, постојните дистрибутивни системи и постојните потрошувачки единици, вклучувајќи најмалку:

- (i) директните трошоци направени при спроведување на услов;
- (ii) трошоците поврзани со припишана загуба на можности;
- (iii) трошоците поврзани со предизвикани промени во одржувањето и работењето.

ПОГЛАВЈЕ 2

Отстапувања

Член 50

Овластување за одобрување на отстапувања

1. Регулаторните органи можат, по барање на сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, и ОДС / ОЗСД или потенцијален оператор, надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС, да им одобрат на сопствениците на потрошувачите или потенцијалните сопственици и ОДС / ОЗСД или потенцијални оператори, надлежни оператори на систем или надлежни ОЕПС отстапувања од една или повеќе одредби од оваа Регулатива за нови и постојни потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, дистрибутивни системи и потрошувачки единици, во согласност со Членовите 51 до 53.
2. Онаму каде што е применливо во земјата-членка, отстапувањата можат да бидат одобрени и отповикани во согласност со Членовите 51 до 53 од други органи освен регулаторниот орган.

Член 51

Општи одредби

1. Секоја регулаторна власт ги утврдува, по консултација со надлежни оператори на системот, сопственици на потрошувачи, ОДС, ОЗСД и други заинтересирани Страни за кои смета дека се засегнати со оваа Регулатива, критериумите за одобрување на отстапувања согласно Членовите 52 и 53. Тие критериуми ги објавува на својата веб-страница и ги известува до Комисијата во рамките на девет месеци од стапувањето на сила на оваа Регулатива. Комисијата може да бара регулаторното тело да ги измени критериумите доколку смета дека тие не се во согласност со оваа Регулатива. Оваа можност за прегледување и дополнување на критериумите за одобрување на отстапувања нема да влијае на веќе дадените отстапувања кои ќе продолжат да важат до закажаниот датум на истекување, како што е детално објавено во решението за одобрување на изземањето.
2. Доколку регулаторниот орган смета дека е неопходно заради промена во околностите во врска со еволуцијата на системските барања, може да ги разгледа и дополни најмногу еднаш годишно критериумите за одобрување на отстапувања во согласност со став 1. Секоја промена на критериумите не се однесува на отстапки за кои веќе е поднесено барање.
3. Регулаторниот орган може да одлучи дека потрошувачите директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуцијата директно приклучени на преносна мрежа, дистрибутивните системи и потрошувачките единици за кои е поднесено барање за отстапување согласно Членовите 52 или 53, не треба да ги исполнуваат барањата на оваа Регулатива од кои се бара отстапување од денот на поднесувањето на барањето сè додека регулаторниот орган не донесе решение.

Член 52

Барање за отстапување од страна на сопственикот на потрошувачот, операторот на дистрибутивниот систем или операторот на затворен систем на дистрибуција

1. Сопствениците на потрошувачи или идните сопственици и ОДС / ОЗСД или потенцијалните оператори можат да побараат отстапување на едно или повеќе барања од оваа Регулатива за потрошувачите директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуцијата директно приклучени на преносна мрежа, дистрибутивните системи и потрошувачките единици користени од потрошувачот или затворен систем на дистрибуција за обезбедување услуги за одзив на потрошувачка до надлежен оператор на системот и надлежно ОЕПС.
2. Барањето за отстапување се поднесува до надлежниот оператор на системот и вклучува:
 - (а) податоци за идентификација на сопственикот на потрошувачот или потенцијален сопственик, ОДС / ОЗСД или потенцијален оператор и лице за контакт за каква било потребна комуникација;
 - (б) опис на потрошувачите директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуцијата директно приклучени на преносна мрежа, дистрибутивните системи и потрошувачките единици за која се бара отстапување;
 - (в) осврнување на одредбите од оваа Регулатива од кои се бара отстапување и детален опис на бараното отстапување;
 - (г) детално образложение, со релевантни придружни документи и анализа на трошоците и придобивките согласно барањата од Член 49;
 - (д) демонстрација дека бараното отстапување нема да има негативен ефект врз прекуграничната трговија.
3. Во рок од две недели од приемот на барањето за отстапување, надлежниот оператор на системот му потврдува на сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик или до ОДС / ОЗСД или потенцијалниот оператор, дали барањето е целосно. Ако надлежниот оператор на системот смета дека барањето е нецелосно, сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик или ОДС / ОЗСД или потенцијалниот оператор треба да ги достават

дополнителните потребни информации во временска рамка од еден месец од приемот на барањето за дополнителни информации. Ако сопственикот на потрошувачот или потенцијален сопственик или ОДС / ОЗСД или потенцијален оператор не ги достави бараните информации во тој рок, барањето за отстапување се смета за повлечено.

4. Надлежниот оператор на системот, во координација со надлежниот ОЕПС и секој засегнат соседен ОДС, го проценува барањето за отстапување и дадената анализа на трошоците и придобивките, земајќи ги предвид критериумите утврдени од регулаторниот орган согласно со Член 51.
5. Во рок од шест месеци од приемот на барањето за отстапување, надлежниот оператор на системот го доставува барањето до регулаторниот орган и ги доставува оцената(ките) изготвена/и во согласност со став 4. Овој период може да биде продолжен за еден месец кога надлежниот оператор на системот бара дополнителни информации од сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, или од ОДС / ОЗСД или потенцијалниот оператор и до два месеца кога надлежниот оператор на системот бара од надлежниот ОЕПС да достави проценка за барање за отстапување.
6. Регулаторниот орган донесува решение за секое барање за отстапување во рок од шест месеци од денот кога ќе го прими барањето. Овој временски рок пред истекот може да биде продолжен за три месеци, доколку регулаторниот орган побара дополнителни информации од сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, или од ОДС / ОЗСД или потенцијалниот оператор, или од кои било други заинтересирани Страни. Дополнителниот период започнува кога ќе пристигнат целосните информации.
7. Сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, или ОДС / ОЗСД или потенцијалниот оператор, доставуваат дополнителни информации побарани од регулаторниот орган во рок од два месеца од ваквото барање. Ако сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик или ОДС / ОЗСД или потенцијалниот оператор не ги достават бараните информации во тој рок, барањето за отстапување ќе се смета за повлечено, освен ако пред истекот на рокот:

- (а) регулаторниот орган одлучи да одобри продолжување; или
(б) сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, или ОДС / ОЗСД или потенцијалниот оператор, преку образложено претставување го известува регулаторниот орган дека барањето за отстапување е целосно.
8. Регулаторниот орган донесува образложена одлука во врска со барањето за отстапување. Кога регулаторниот орган одобрува отстапување, треба да го наведе и неговото времетраење.
 9. Регулаторниот орган ја известува својата одлука до соодветниот сопственик на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, ОДС / ОЗСД или потенцијален оператор, надлежниот оператор на системот и надлежниот ОЕПС.
 10. Регулаторното тело може да ја отповика одлуката за одобрување на отстапувањето доколку околностите и основните причини повеќе не се применуваат или врз основа на образложена препорака на Комисијата или образложена препорака од Агенцијата согласно Член 55 (2).
 11. За потрошувачките единици во рамките на потрошувачот или затворениот систем на дистрибуција приклучен на ниво на напон од или под 1.000 V, барање за отстапување според овој Член може да поднесе трето лице во име на сопственикот на потрошувачот или потенцијалниот сопственик, или во име на ОЗСД или потенцијалниот оператор. Таквото барање може да биде за една потрошувачка единица или повеќе потрошувачки единици во истиот потрошувач или затворен систем на дистрибуција. Во случај на второто, и доколку е одредена кумулативната максимална моќност, третата Страна може да ги замени деталите кои се бараат во точка (а) од став 2 со своите детали.

Член 53

Барање за отстапување од надлежен оператор на системот или надлежен ОЕПС

1. Надлежни оператори на системот или надлежни ОЕПС може да побараат отстапувања за потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, дистрибутивни системи или потрошувачки единици во потрошувач или затворен дистрибутивен систем приклучен или е тек треба да биде приклучен на нивната мрежа.
2. Надлежни оператори на системот или надлежни ОЕПС ги доставуваат своите барања за отстапување до регулаторниот орган. Секое барање за отстапување вклучува:
 - (а) податоци за идентификација на надлежниот оператор на системот или надлежниот ОЕПС и лице за контакт за какви било комуникации;
 - (б) опис на потрошувачот директно приклучен на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучен на преносна мрежа, дистрибутивни системи или потрошувачки единици за кои се бара дерогација и вкупниот инсталиран капацитет и број на потрошувачи директно приклучени на преносна мрежа, дистрибуција директно приклучени на преносна мрежа, дистрибутивни системи или потрошувачки единици;
 - (в) барањето или барањата на оваа Регулатива за кои се бара отстапување, со детален опис на бараното отстапување;
 - (г) детално образложение, со сите релевантни придружни документи;
 - (д) приказ дека бараното отстапување нема да има негативен ефект врз прекуграничната трговија;
 - (ф) анализа на трошоците и придобивките во согласност со барањата од Член 49. Доколку е применливо, анализата на трошоците и придобивките се спроведува во координација со надлежниот ОЕПС и кој било соседен ОДС.
3. Кога барањето за отстапување е поднесено од надлежен ОДС, регулаторниот орган, во рок од две седмици од денот по приемот на тоа барање, ќе побара од надлежниот ОЕПС да го процени барањето за отстапување во согласност со критериумите утврдени од регулаторното тело согласно Член 51.
4. Во рок од две седмици од денот по приемот на таквото барање за проценка, соодветниот ОЕПС ќе му потврди на надлежниот ОДС дали барањето за отстапување е целосно. Доколку релевантниот ОЕПС смета дека е нецелосен, соодветниот ОДС ги доставува потребните

дополнителни информации во рок од еден месец од приемот на барањето за дополнителни информации.

5. Не подоцна од шест месеци од приемот на барањето за отстапување, надлежниот ОЕПС му ја доставува на регулаторниот орган својата проценка, вклучувајќи ја и релевантната документација. Рокот за шест месеци може да биде продолжен за еден месец доколку тоа го побара надлежниот ОЕПС со дополнителни информации од соодветниот ОДС.
6. Регулаторниот орган донесува решение за барање за отстапување во рок од шест месеци од денот по приемот на барањето. Кога барањето за отстапување е поднесено од соодветниот ОДС, шестмесечниот рок трае од денот по приемот на проценката на надлежниот ОЕПС согласно став 5.
7. Рокот од шест месеци наведен во ставот 6 може, пред неговото истекување, да се продолжи за дополнителни три месеци кога регулаторниот орган ќе побара дополнителни информации од соодветниот оператор на системот кој бара отстапување или од кои било други заинтересирани Страни. Тој дополнителен период ќе трае од денот по датумот на приемот на целосните информации. Соодветниот оператор на системот обезбедува дополнителни информации побарани од регулаторниот орган во рок од два месеца од денот на барањето. Доколку соодветниот оператор на системот не ги обезбеди бараните дополнителни информации во тој рок, барањето за отстапување ќе се смета за повлечено, освен ако, пред истекот на рокот:
 - (а) регулаторниот орган одлучува да обезбеди продолжување; или
 - (б) соодветниот оператор на системот со образложено известување го известува регулаторниот орган дека барањето за отстапување е целосно.
8. Регулаторниот орган донесува образложена одлука во врска со барањето за отстапување. Кога регулаторниот орган одобрува отстапување, го наведува неговото времетраење.
9. Регулаторниот орган ја праќа својата одлука до соодветниот оператор на системот, кој бара отстапување, надлежниот ОЕПС и Агенцијата.
10. Регулаторните органи можат да наведат дополнителни барања за подготовка на барањата за отстапување од соодветните оператори на системот. Притоа, регулаторните органи треба да го земат предвид

разграничувањето помеѓу системот за пренос и дистрибутивниот систем на национално ниво и да се консултираат со операторите на системот, сопствениците на потрошувачите и заинтересираните Страни, вклучително и производителите.

11. Регулаторното тело може да отповика одлуката за одобрување за отстапување доколку околностите и основните причини повеќе не се применуваат или по образложена препорака на Комисијата или образложена препорака од Агенцијата согласно Член 55 (2).

Член 54

Регистар на отстапувања од барањата на оваа Регулатива

1. Регулаторните органи водат регистар на сите отстапувања што ги одобриле или одбиле и ја обезбедуваат Агенцијата со ажуриран и консолидиран регистар најмалку еднаш на секои шест месеци, и чија копија му се дава на ENTSO за електрична енергија.
2. Регистарот содржи, посебно:
 - (а) услов или барања за кои отстапувањето е одобрено или одбиено;
 - (б) содржината на отстапувањето;
 - (в) причините за одобрување или одбивање на отстапувањето;
 - (г) последиците што произлегуваат од давањето на отстапување.

Член 55

Мониторинг на отстапувањата

1. Агенцијата ја следи постапката на одобрување отстапувања со соработка од регулаторните органи или надлежните органи на земјата-членка. Тие органи или надлежните органи на земјата-членка ја обезбедуваат Агенцијата со сите информации потребни за таа цел.

2. Агенцијата може да издаде образложена препорака до регулаторниот орган да ја отповика отстапката поради недостаток на оправдување. Комисијата може да издаде образложена препорака до регулаторниот орган или надлежниот орган на земјата-членка за укинување на отстапувањето заради недостаток на оправдување.
3. Комисијата може да побара од Агенцијата да известува за примената на ставовите 1 и 2 и да ги наведе причините за барањето или неуспех да се отповикаат отстапувањата.

НАСЛОВ VI

НЕОБВРЗУВАЧКИ УПАТСТВА И МОНИТОРИНГ НА СПРОВЕДУВАЊЕТО

Член 56

Необврзувачки упатства за спроведување

1. Не подоцна од шест месеци по стапувањето на сила на оваа Регулатива, ENTSO за електрична енергија ќе подготви необврзувачко писмено упатство и потоа на секои две години ќе го доставува до своите членови и другите оператори на системот во врска со деловите на оваа Регулатива за кои се потребни национални одлуки. ENTSO за електрична енергија го објавува ова упатство на својата веб-страница.
2. ENTSO за електрична енергија кога дава необврзувачко упатство, се консултира со засегнатите Страни.
3. Необврзувачкото упатство ги објаснува техничките прашања, услови и меѓузависности што треба да бидат земени предвид при усогласеноста со барањата на оваа Регулатива на национално ниво.

Член 57

Мониторинг

1. ENTSO за електрична енергија ќе го следи спроведувањето на оваа Регулатива во согласност со Член 8 (8) од Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009. Следењето особено ги опфаќа следниве проблеми:
 - (а) идентификација на какви било разлики во националното спроведување на оваа Регулатива;
 - (б) проценка дали изборот на вредности и опсези во барањата што се применуваат за потрошувачите директно приклучени на преносната мрежа, дистрибуција директно приклучена на преносната мрежа, системи за дистрибуција и потрошувачки единици согласно оваа Регулатива продолжуваат да важат.
2. Агенцијата, во соработка со ENTSO за електрична енергија, не подоцна од 12 месеци од стапувањето на сила на оваа Регулатива, составува список со релевантни информации што ENTSO за електрична енергија ќе ги доставува до Агенцијата во согласност со Член 8 (9) и Член 9 (1) од Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009. списокот на релевантни информации може да подлежи на ажурирања. ENTSO за електрична енергија одржува сеопфатна, во дигитална стандардизирана форма, архива на податоци за информациите што ги бара Агенцијата.
3. Надлежните ОЕПС ги доставуваат до ENTSO за електрична енергија информациите потребни за извршување на задачите наведени во ставовите 1 и 2.

Врз основа на барање на регулаторниот орган, ОДС ќе доставува до ОЕПС информации од ставот 2, освен ако информациите се веќе добиени од регулаторните органи, Агенцијата или ENTSO-E во врска со мониторинг на спроведувањето информации, со цел да се избегне дуплирање на информациите.
4. Доколку ENTSO за електрична енергија или Агенцијата ги утврди областите што се предмет на оваа Регулатива во кои, врз основа на развој на пазарот или искуство стекнато од примената на оваа Регулатива, се препорачува понатамошно усогласување на барањата од оваа Регулатива за да се промовира интеграцијата на пазарот, тој ќе предложи нацрт-измени на оваа Регулатива во согласност со член 7 (1). Регулатива (ЕЗ) бр. 714/2009 година.

НАСЛОВ VII

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 58

Измена и дополнувања на договорите и општите услови

1. Регулаторните власти ќе се осигураат дека сите релевантни одредби во договорите и општите услови кои се однесуваат на мрежното приклучување на нови потрошувачи директно приклучени на преносната мрежата, нови дистрибуции директно приклучени на преносната мрежа, нови дистрибутивни системи и нови потрошувачки единици ќе бидат во согласност со барањата на оваа Регулатива.
2. Сите релевантни одредби во договорите и релевантните одредби од општите услови што се однесуваат на мрежното приклучување на постојните потрошувачи директно приклучени на преносната мрежата, постојните дистрибуции директно приклучени на преносната мрежа, постојните дистрибутивни системи и постојните потрошувачки единици, кои се предмет на некои или сите барања на оваа Регулатива во согласност со став 1 од Член 4, се менуваат и се прилагодуваат за да се исполнат барањата на оваа Регулатива. Релевантните одредби се менуваат во рок од три години од одлуката на регулаторниот орган или земјата-членка, како што е наведено во Член 4 (1).
3. Регулаторните власти ќе се осигураат дека во договорите помеѓу операторите на системот и сопствениците на нови или постојни потрошувачи или оператори на нови или постојни дистрибутивни системи кои што се предмет на оваа Регулатива и се однесуваат на барањата за мрежно приклучување за потрошувачи директно приклучени на преносната мрежа, дистрибуции директно приклучени на преносната мрежа, дистрибутивни системи и потрошувачки единици користени од потрошувачот или затворен

систем на дистрибуција за обезбедување услуги за одзив на потрошувачка за соодветните оператори на системот и соодветните ОЕПС, особено во националните мрежни правила, ги одразуваат барањата утврдени во оваа Регулатива.

Член 59

Стапување на сила

Оваа Регулатива стапува на сила дваесеттиот ден по објавувањето во Службениот весник на Европска Унија.

Без оглед на Член 4 (2) (б), Член 6, Член 51, Член 56 и Член 57, барањата од оваа Регулатива ќе се применуваат од три години по објавувањето.

Оваа Регулатива е обврзувачка во целост и директно применлива во сите земји-членки.

Изработено во Брисел, 17 август 2016 година.

За Комисијата

Претседател

Жан-Клод Јункер

ПРИЛОГ I

Опсези на фреквенции и временски периоди наведени во Член 12 (1)

Синхрона област	Опсег на фреквенција	Временски период за работа
Континентална Европа	47,5 Hz – 48,5 Hz	Ќе биде одреден од страна на секој ОЕПС, но нема да биде помал од 30 минути
	48,5 Hz – 49,0 Hz	Ќе биде одреден од страна на секој ОЕПС, но нема да биде помал од периодот од 47,5 Hz – 48,5 Hz
	49,0 Hz – 51,0 Hz	Неограничен
	51,0 Hz – 51,5 Hz	30 минути
Нордиски земји	47,5 Hz-48,5 Hz	30 минути
	48,5 Hz-49,0 Hz	Ќе биде одреден од страна на секој ОЕПС, но нема да биде помал од 30 минути
	49,0 Hz-51,0 Hz	Неограничен
	51,0 Hz-51,5 Hz	30 минути
Велика Британија	47,0 Hz-47,5 Hz	20 секунди
	47,5 Hz-48,5 Hz	90 минути
	48,5 Hz-49,0 Hz	Ќе биде одреден од страна на секој ОЕПС, но нема да биде помал од 90 минути
	49,0 Hz-51,0 Hz	Неограничен
	51,0 Hz-51,5 Hz	90 минути
	51,5 Hz-52,0 Hz	15 минути

Ирска и Северна Ирска	47,5 Hz-48,5 Hz	90 минути
	48,5 Hz-49,0 Hz	Ќе биде одреден од секој ОЕПС, но нема да биде помал од 90 минути
	49,0 Hz-51,0 Hz	Неограничен
	51,0 Hz-51,5 Hz	90 минути
Балтички земји	47,5 Hz-48,5 Hz	Ќе биде одреден од страна на секој ОЕПС, но нема да биде помал од 30 минути
	48,5 Hz-49,0 Hz	Ќе биде одреден од страна на секој ОЕПС, но нема да биде помал од периодот за 47,5 Hz-48,5 Hz
	49,0 Hz-51,0 Hz	Неограничен
	51,0 Hz-51,5 Hz	Ќе биде одреден од страна на секој ОЕПС, но нема да биде помал од 30 минути

Во табелата се прикажани минималните временски периоди за кои потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа, дистрибуцијата директно приклучена на преносната мрежа или дистрибутивниот систем треба да бидат во состојба да работат на различни фреквенции, кои отстапуваат од номиналната вредност, без да се исклучуваат од мрежата.

ПРИЛОГ II

Опсег на напон и временските периоди наведени во Член 13 (1)

Синхрона област	Опсег на напон	Временски период за работа
Континентална Европа	0,90 pu-1,118 pu	Неограничен
	1,118 pu-1,15 pu	Ќе биде одреден од страна на секој ОЕПС но нема да биде помал од 20 минути и не поголем од 60 минути
Нордиски земји	0,90 pu-1,05 pu	Неограничен
	1,05 pu-1,10 pu	60 минути
Велика Британија	0,90 pu-1,10 pu	Неограничен
Ирска и Северна Ирска	0,90 pu-1,118 pu	Неограничен
Балтички земји	0,90 pu-1,118 pu	Неограничен
	1,118 pu-1,15 pu	20 минути

Во табелата се прикажани минималните временски периоди за време на кои, потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа, дистрибуцијата директно приклучена на преносната мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносната мрежа треба да бидат во состојба да работат на напони што отстапуваат од номиналната 1 pu вредност на точката на приклучување без да се исклучат од мрежа каде

номиналниот напон за r_i вредностите е на или над 110 kV и до (не вклучувајќи) 300 kV.

Синхрона област	Опсег на напон	Временски период за работа
Континентална Европа	0,90 r_i -1,05 r_i	Неограничен
	1,05 r_i -1,10 r_i	Ќе биде одреден од страна на секој ОЕПС но нема да биде помал од 20 минути и не поголем од 60 минути
Нордиски земји	0,90 r_i -1,05 r_i	Неограничен
	1,05 r_i -1,10 r_i	Ќе биде одреден од страна на секој ОЕПС, но нема да биде помал од 60 минути
Велика Британија	0,90 r_i -1,05 r_i	Неограничен
	1,05 r_i -1,10 r_i	15 минути
Ирска и Северна Ирска	0,90 r_i -1,05 r_i	Неограничен
Балтички земји	0,90 r_i -1,097 r_i	Неограничен
	1,097 r_i -1,15 r_i	20 минути

Во табелата се прикажани минималните временски периоди за време на кои потрошувачот директно приклучен на преносната мрежа, дистрибуцијата директно приклучена на преносната мрежа или дистрибутивниот систем директно приклучен на преносната мрежа треба да бидат во состојба да работат за напони што отстапуваат од номиналната вредност на 1 r_i на точката на приклучување без да се исклучат од мрежата, каде што номиналниот напон за r_i вредностите е од 300 kV до 400 kV (вклучително).